Rok VI. Nr. 6-7.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO ŁÓDZKIEGO

ORGAN RADY SZKOLNEJ OKRĘGOWEJ ŁÓDZKIEJ.

Łódź, dnia 5 lipca 1932 r.

TREŚĆ:

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

87.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 21 maja 1932 r.

o zmianie wysokości uposażeń funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych oraz zaopatrzeń emerytalnych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 43, z dnia 23 maja 1932 r. poz. 419).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. a) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Art. 1. Zawiesza się moc obowiązującą art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725) w stosunku do funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, zajmujących stanowiska służbowe poza m. st. Warszawą, oraz w stosunku do emerytów, wdów i sierot, zamieszkałych poza m. st. Warszawą. Zawieszenie powyższe dotyczy także emerytów, wdów i sierot, którzy po dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego przesiedlą się do m. st. Warszawy.

W stosunku do wojskowych zawodowych, zajmujących stanowiska służbowe poza m. st. Warszawą, zmienia się powołany w ustępie 1 przepis prawny i rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 42) w ten sposób, że wprowadzoną temi przepisami 10-procentową podwyżkę obniża się na 2 proc. Utrzymanej w ten sposób w mocy 2-procentowej podwyżki nie wlicza się na czas obowiązywania niniejszego rozporządzenia do podstawy wymiaru zaopatrzeń emerytalnych.

Art. 2. Termin, od którego zawieszone w ust. 1 art. 1 i zmienione w ust. 2 art. 1 postanowienia art. 8 ustawy z dnia 18 grudnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 125, poz. 725) i rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 42) będą ponownie obowiązywały, ustali na wniosek Ministra Skarbu rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 3. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

Art. 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą w odniesieniu do uposażeń w służbie czynnej od dnia 1 czerwca 1932 r. a w odniesieniu do zaopatrzeń emerytalnych od dnia 1 lipca 1932 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: (—) *I. Mościcki.*
Prezes Rady Ministrów: (—) *A. Prystor*
Minister: (—) *Wl. Zawadzki*
Minister Spraw Wewnętrznych: (—) *Bronisław Pieracki*
Minister Spraw Zagranicznych: (—) *August Zaleski*
Minister Spraw Wojskowych: (—) *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: (—) *Jan Piłsudski*

Minister Sprawiedliwości: (—) *Czesław Michałowski*
Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Rolnictwa i Minister
Reform Rolnych: (—) *Sew. Ludkiewicz*
Minister Przemysłu i Handlu: (—) *Zarzycki*
Minister Komunikacji
i Minister Robót Publicznych: (—) *Kühn*
Minister Pracy i Opieki Społecznej: (—) *Hubicki*
Minister Poczt i Telegrafów: (—) *Boerner*

88.

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 22 marca 1932 r.

o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, członków ich rodzin, oraz emerytów.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 27 z dnia 31 marca 1932 r. poz. 254).

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), art. 6 ustawy z dnia 5 grudnia 1923 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 134, poz. 1107), oraz art. 43 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380) zarządza się co następuje:

§ 1. Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

1) funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w art. 1 ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924), tak mianowanym na stałe, jak i do odwołania (prowizorycznym), jak również przeniesionym w stan nieczynny, względnie w stan rozporządzalności, z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych, podlegających Ministrowi Komunikacji:

2) sędziom, prokuratorom i asesorom sądowym;

3) praktykantom w służbie administracyjnej, oraz aplikantom sądowym;

4) nauczycielom, instruktorom i praktykantom publicznych ludowych szkół rolniczych, pozostającym na etacie Państwa;

5) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym polskim, przeniesionym w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego, tudzież tym emerytom, którzy zostali zwolnieni ze służby państwowej na innej zasadzie, ale w chwili zwolnienia mieli nabyte prawo do pełnego uposażenia emerytalnego albo przekroczyli 60 lat życia, bądź też istniała co do nich podstawa w formie orzeczenia lekarskiego do przeniesienia w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do służby; wyłączeni są od pomocy lekarskiej emeryci, którzy otrzymują uposażenie emerytalne z tytułu służby w

charakterze funkcjonarjuszów państwowych, podległych Ministrowi Komunikacji, a nadto emeryci, którzy z tytułu swego zatrudnienia podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl obowiązujących przepisów, oraz emeryci, którzy przebywają w zakładach leczniczych dla umysłowo chorych w myśl art. 42 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380);

6) członkom rodzin funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w p. 1), 2), 3) i 4), a mianowicie:

a) żonie, poza przypadkami, gdy pobiera uposażenie lub zaopatrzenie z instytucji państwowej, albo gdy jest sądownie separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji;

b) mężowi zupełnie niezdolnemu do zarobkowania, na którego żona pobiera dodatek ekonomiczny;

c) dzieciom ślubnym i uprawnionym, tudzież pasierbom do ukończenia lat 18, oraz tym dzieciom i pasierbom po ukończeniu lat 18, na które właściwa władza przyznała prawo pobierania dodatku ekonomicznego;

wyłączeni są ci członkowie rodziny, którzy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl obowiązujących przepisów.

Funkcjonarjusze państwowi (ust. 1 p. 1, 2, 3, 4), którzy korzystają z bezpłatnego urlopu, tracą prawo do państwowej pomocy lekarskiej na czas trwania tego urlopu; na ten okres czasu tracą również prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej członkowie ich rodzin.

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje:

1) poradę lekarską wraz z zapisaniem recepty;

2) pomoc lekarską, do której należą najniezbędniejsze zabiegi chirurgiczne, zabiegi w zakresie chorób gardła, nosa, uszu, oczu, zabiegi ginekologiczne, chirurgiczno - akuszeryjne, zabiegi w zakresie chorób skórnych i wenerycznych, oraz pomoc położniczą;

3) leczenie w szpitalach;

4) prześwietlanie promieniami Roentgena, niezbędne dla celów djagnostycznych przed dokonaniem zabiegu chirurgicznego, i naświetlanie promieniami Roentgena w przypadkach, wymagających nieodzownie tego leczenia, oraz naświetlanie lampą kwarcową;

5) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 ust. 1 p. 1)—5), kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze (położne), umówieni w tym celu przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 4. Pomoc lekarska jest udzielana na podstawie „karty porady“, którą chory otrzymuje za opłatą manipulacyjną w wysokości 50 groszy, uiszczaną znaczkiem stemplowym.

Osobom, wymienionym w § 1 ust. 1 p. 1, 2, 3, 4 i 6, wydaje kartę porady władza służbowa funkcjonarjusza po stwierdzeniu, że da-

nej osobie przysługuje prawo korzystania z państwowej pomocy lekarskiej. Osobom powyższym jeżeli przebywają poza siedzibą urzędowania funkcjonarjusza i nie mogą się zaopatrzyć w kartę porady u władzy służbowej oraz emerytom, wymienionym w § 1 ust. 1 p. 5, wydaje kartę porady właściwa dla miejsca ich przebywania powiatowa władza administracji ogólnej po wykazaniu uprawnienia danej osoby do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

W przypadkach wymagających śpiesznej pomocy lekarskiej pomoc ta musi być udzielona nawet bez przedstawienia karty porady, którą jednak należy doręczyć lekarzowi najpóźniej w ciągu dni trzech.

Na żądanie lekarza chory winien przedstawić dowód, stwierdzający tożsamość osoby chorego.

„Karta porady" jest ważna do końca tego miesiąca, w którym została wydana.

§ 5. Porady lekarskie udzielane bywają w miejscu wyznaczonem, w pewnych zgóry oznaczonych godzinach; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu. Pomoc winna być udzielona zasadniczo w dniu wezwania, a w wypadkach ciężkich bezzwłocznie.

W przypadkach nagłych (np. krwotoki, złamania, otrucia itp.), o ile przybycie lekarza umówionego jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty w tym przypadku (jedynie za pierwszą wizytę) ponosi Skarb Państwa według taryfy, przyjętej dla miejscowych lekarzy, po sprawdzeniu rachunku przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze umówieni kierować chorych do lekarza - specjalisty (umówionego); do lekarza specjalisty zamiejscowego (umówionego) może kierować tylko lekarz powiatowy.

§ 6. Naświetlania lampą kwarcową mogą być stosowane tylko na podstawie polecenia lekarza powiatowego oraz mogą się odbywać jedynie w szpitalach lub ośrodkach zdrowia w okresie od dnia 15 września do 15 maja; jedynie w przypadkach gruźlicy chirurgicznej naświetlania lampą kwarcową mogą się odbywać przez cały rok.

Zezwoleń na leczenie promieniami Roentgena udziela na wniosek lekarza umówionego wojewódzka władza administracji ogólnej.

Za naświetlania lampą kwarcową oraz za naświetlania i prześwietlania promieniami Roentgena Skarb Państwa opłaca 50% taksy, ustanowionej dla tychże zabiegów w szpitalach publicznych, 50% tej taksy płaci funkcjonarjusz państwowy.

§ 7. Leczenie szpitalne osób, wymienionych w § 1, przeprowadza się:

a) w szpitalach publicznych (art. 5 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382),

b) w innych zakładach leczniczych, uznanych dla tego celu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Funkcjonarjuszom państwowym, wymienionym w § 1 ust. 1 p. 1, 3 i 4, do X grupy uposażenia włącznie, sędziom i prokuratorom, asesorom sądowym oraz członkom rodzin tych osób przysługuje leczenie w szpitalu według klasy II, wszystkim innym funkcjonarjuszom państwowym oraz członkom ich rodzin — według klasy III.

Emerytowani funkcjonarjusze państwowi otrzymują leczenie w szpitalu według tej klasy, która przysługiwała im w chwili przeniesienia w stan spoczynku.

Za leczenie w szpitalu publicznym Skarb Państwa uiszcza 75% opłaty dziennej, obowiązującej w danym szpitalu.

Za leczenie w zakładzie leczniczym, wymienionym w ust. 1 pkt. b), Skarb Państwa uiszcza 75% kosztów, obliczonych wedle przeciętnej opłat dziennych, obowiązujących w szpitalach publicznych na obszarze tego województwa, w którego obrębie leczenie się odbyło. W przypadkach, gdy przeciętna opłata dzienna wyższa jest niż opłata dzienna, obowiązująca w danym zakładzie leczniczym, — Skarb Państwa uiszcza 75% opłaty dziennej tego zakładu.

Powyższe koszty leczenia Skarb Państwa ponosi z reguły tylko w przypadkach, gdy leczenie miało miejsce na podstawie „karty skierowania" (§ 8); w innych przypadkach może Minister Spraw Wewnętrznych w drodze wyjątku przyznać zwrot kosztów leczenia w szpitalu publicznym w wysokości, nieprzekraczającej 75% dziennej opłaty szpitalnej, w szpitalu tym obowiązującej, bądź w zakładzie leczniczym wymienionym w ust. 1 p. b — do wysokości w poprzednim ustępie ustalonej.

Wysokość przeciętnej opłat dziennych, przewidzianej w ustępach poprzednich, ustala wojewoda i ogłasza w Dzienniku Wojewódzkim.

§ 8. Umieszczenie chorego w szpitalu publicznym względnie w zakładzie leczniczym uznanym następuje na podstawie karty skierowania, którą na wniosek lekarza umówionego wydaje lekarz powiatowy:

1) w przypadku choroby zakaźnej;

2) w razie potrzeby zabiegu lekarskiego, którego wykonanie w domu chorego powoduje wyższe koszty, aniżeli koszty leczenia w szpitalu;

3) o ile chory nie posiada w domu należytej opieki;

4) w przypadkach, kiedy opieka szpitalna jest niezbędnie potrzebna.

W przypadku nagłym chory może być umieszczony w szpitalu bez karty skierowania, którą jednak należy doręczyć zarządowi szpitala w ciągu tygodnia. Konieczność umieszczenia w tym przypadku chorego stwierdza właściwy lekarz powiatowy na podstawie aktów szpitalnych.

§ 9. Leczenie szpitalne, określone w § 7 ust. 1, może trwać co do funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w § 1 ust. 1 p. 1—5), najdłużej pół roku, co do członków ich rodzin — najdłużej trzy miesiące w ciągu roku kalendarzowego.

§ 10. Pomocy położniczej udziela się w mieszkaniu położnicy, bądź w zakładach leczniczych, wymienionych w § 7.

Pomocy położniczej w mieszkaniu udziela położna umówiona, opłacana przez Skarb Państwa; poza tem położnicy przysługuje zwrot udowodnionych wydatków, związanych z porodem (niezbędne leki, środki opatrunkowe i t. p.) do wysokości, nieprzekraczającej 25% przeciętnej opłaty dziennej, określonej w § 7 — za dni 10.

W razie niemożności udzielenia pomocy położniczej przez położną umówioną, Skarb Państwa zwraca udowodnione wydatki, związane z porodem, odbytym w mieszkaniu położnicy (niezbędne leki, środki opatrunkowe i t. p.) do wysokości, nieprzekraczającej 75% przeciętnej opłaty dziennej, określonej w § 7 — za przeciąg dni 10.

W razie odbycia porodu w zakładzie leczniczym mają analogiczne zastosowanie przepisy, podane w § 7 o leczeniu szpitalnem.

§ 11. Zezwolenia na korzystanie z kąpieli lub zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych będą udzielane przez zarząd zakładu zdrojowego na podstawie zaświadczenia lekarza powiatowego, stwierdzającego konieczność kąpieli, względnie zabiegów oraz ich liczbę.

§ 12. Koszty leków i środków opatrunkowych pokrywa Skarb Państwa jedynie w przypadku, gdy są zużyte przez lekarzy umówionych w przychodniach i gabinetach lekarskich.

§ 13. Poza świadczeniami, wymienionemi w poprzednich paragrafach, funkcjonarjusze państwowi i członkowie ich rodzin korzystać mogą, za zwrotem kosztów, z zakładów i urządzeń, które ewentualnie zostaną zorganizowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na zasadach samowystarczalności, względnie korzystać z taryf ulgowych w zakładach leczniczych specjalnych, subwencjonowanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, z któremi zawarte zostaną specjalne umowy.

§ 14. Koszty przejazdu lekarzy do obłożnie chorego (w obie strony) oraz koszt przewiezienia obłożnie chorego do lekarza lub szpitala (w jedną stronę) pokrywa Skarb Państwa.

Za przewiezienie obłożnie chorego pozamiejscowego do lekarza lub szpitala koszty podwody będą opłacane względnie zwracane w wysokości nieprzekraczającej 50 groszy za przejechany kilometr. O ile podróż odbyła się koleją, będą zwrócone koszty biletu tej klasy, która przysługuje mu przy przesiedleniu służbowem. Koszty podróży lekarza zwracane będą stosownie do umowy.

§ 15. Opłaty, przewidziane w §§ 4, 6, 7 i 13, oraz ograniczenie czasu leczenia w zakładach leczniczych, przewidziane w § 9, nie mają zastosowania, gdy pomoc lekarska następuje wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego przez funkcjonarjusza państwowego w czasie i wskutek pełnienia służby.

§ 16. Jeżeli zostanie stwierdzone, że wezwanie lekarza do chorego było nieuzasadnione, dany funkcjonarjusz obowiązany będzie zapłacić honorarjum lekarza w wysokości, przyjętej zasadniczo dla

lekarzy miejscowych, jako też inne koszty, z wizytą lekarską związane.

§ 17. Państwowa pomoc lekarska, unormowana niniejszem rozporządzeniem, jest zorganizowana jedynie w granicach Państwa Polskiego, a na obszarze Wolnego Miasta Gdańska przysługuje osobom, wymienionym w § 1, jedynie w przypadku, gdy pełnią one służbę względnie mieszkają na obszarze tego miasta.

§ 18. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje aż do odwołania.

Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 1926 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 555).

Prezes Rady Ministrów: (—) *A. Prystor*
Minister Spraw Wewnętrznych: (—) *Bronisław Pieracki*
Minister Sprawiedliwości: (—) *Czesław Michałowski.*
Minister Skarbu: (—) *Jan Piłsudski.*

89.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 7 czerwca 1932 r

o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych, wydane co do § 13 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a co do § 20 w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 50 z dnia 21 czerwca 1932 r., poz. 473).

Na podstawie art. 1, 2, 10, 12 i 13 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) zarządza się co następuje:

§ 1. 1) Rozporządzenie niniejsze ma zastosowanie do przeznaczonych dla dzieci i młodzieży:

a) szkół i innych zakładów naukowych (systematycznych kursów),

b) przedszkoli i innych zakładów wychowawczych, realizujących systematyczny program wychowawczy.

2) O ile rozporządzenie niniejsze nie zawiera odmiennych postanowień, należy przez wyraz „szkoła", użyty w następnych §§ rozporządzenia, rozumieć wszystkie zakłady, wymienione w ust. 1 § 1.

3) Przez dyrektora rozumieć należy także dyrektorkę, przełożoną, kierownika i kierowniczkę, przez nauczyciela również nauczycielkę, asystenta (tkę), instruktora (kę) oraz wychowawcę (czynię).

do art. 1.

§ 2. 1) Bezpośredni nadzór nad wszystkiemi szkołami z wyjątkiem szkół artystycznych przekazuje się Kuratorom Okręgów Szkolnych. Kuratorzy, a w stosunku do skół artystycznych — Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, powołani są do wydawania orzeczeń, wymienionych w art. 2—7, 11 i 12 ustawy.

2) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może niektóre szkoły, uznane przez siebie za eksperymentalne, wyłączyć z pod opieki pedagogicznej Kuratorów Okręgów Szkolnych. Nie narusza to ustalonej w ustępie poprzednim właściwości władz szkolnych do wydawania orzeczeń, wymienionych w art. 2—7, 11 i 12 ustawy.

do art. 2.

§ 3. 1) Ustrój wewnętrzny szkoły powinien odpowiadać wymaganiom dydaktycznym i wychowawczym. Winien on być w statucie określony przez podanie:

a) zadania szkoły i jej przeznaczenia (wyznania, narodowości uczniów i t. p.),
b) rodzaju (typu) i stopnia szkoły, ewentualnie wydziałów, jakie szkoła ma posiadać,
c) czasu, jaki obejmuje całkowity kurs nauki i jego podziału na okresy nauczania (roczne, półroczne, inne),
d) zasady podziału uczniów według klas, oddziałów, grup i t. p.,
e) regulaminu przyjmowania, klasyfikowania i promowania uczniów oraz wydawania świadectw,
f) kompentencyj dyrektora i rady pedagogicznej.

2) Statut winien zawierać postanowienie, że maksymalna ilość uczniów w klasach (oddziałach, grupach) oraz stosunek ilości uczniów do powierzchni pomieszczenia odpowiadać winny normom przyjętym w szkołach państwowych (publicznych).

§ 4. Ustrój wewnętrzny przedszkola powinien odpowiadać wymaganiom dydaktycznym i wychowawczym. Winien on być w statucie określony przez podanie:

a) organizacji i programu wychowania oraz warunków przyjmowania dzieci,
b) kompetencyj kierowniczki i wychowawczyń.

§ 5. Statut winien oznaczyć język nauczania. W szkołach z niepaństwowym językiem nauczania winny być oznaczone przedmioty nauczania w języku państwowym w takim zakresie, aby młodzież mogła nabyć dokładnej znajomości języka państwowego.

§ 6. 1) Statut winien ustalić program odpowiadający wymaganiom dydaktycznym i wychowawczym. Winien on być określony przez wskazanie:

a) przedmiotów nauczania (zajęć),
b) zakresu materjału,
c) czasu, przeznaczonego na każdy z przedmiotów w poszczególnych okresach nauczania (plan nauki).

2) Postanowienie punktu c) nie odnosi się do statutu przedszkola.

§ 7. Statut winien zawierać postanowienie, że w szkole używane będą tylko podręczniki i pomoce naukowe, dozwolone do użytku szkolnego przez władze szkolne.

§ 8. 1) Nazwa powinna być ustalona w języku państwowym; szkoły z niepaństwowym językiem nauczania używać mogą obok nazwy w języku państwowym również nazwy w języku nauczania. Powinna ona odpowiadać rodzajowi (typowi) i przeznaczeniu szkoły oraz nie budzić nieporozumień lub wątpliwości. W szczególności winna ona:

a) zawierać przymiotnik „prywatny“,
b) wskazywać płeć uczniów, dla których szkoła jest przeznaczona,
c) wskazywać rodzaj szkoły,
d) zawierać jako określenie wyróżniające nazwisko właściciela względnie stosowne nazwisko lub wezwanie, które szkoła przybiera,
e) wskazywać język nauczania, jeżeli nim jest inny niż język państwowy,
f) wskazywać siedzibę szkoły.

2) Postanowienia punktu b) i c) nie odnoszą się do statutu przedszkola.

3) Szkoły mogą używać nazw rodzajowych ustalonych w ustawie o ustroju szkolnictwa tylko w wypadku zastosowania programu szkoły państwowej (publicznej) lub programu uznanego przez władze szkolne za równowartościowy.

§ 9. 1) Statut winien określać prawa i obowiązki właściciela, dyrektora i nauczycieli w ten sposób, aby:

a) zapewniał właścicielowi szkoły wpływ na oznaczony w statucie indywidualny kierunek szkoły,
b) nakładał na właściciela obowiązek należytego dostarczania środków materjalnych na prowadzenie szkoły,
c) zapewniał dyrektorowi i gronu nauczycielskiemu przy uwzględnieniu postanowień punktu a) niezależność od właściciela w dziedzinie wychowawczej i dydaktycznej,
d) zapewniał dyrektorowi prawo doboru personelu nauczającego,
e) nakładał na dyrektora odpowiedzialność wobec władz szkolnych i właściciela za stan wychowawczy i naukowy szkoły,
f) zapewniał dyrektorowi i nauczycielom szkoły całkowitą niezależność od właściciela w kwalifikowaniu i promowaniu uczniów,
g) ustalał bezpośrednią zależność nauczycieli od dyrektora.

2) Postanowienia punktu a) i f) nie odnoszą się do statutu przedszkola.

§ 10. O przydatności lokalu przeznaczonego na szkołę orzeka wojewódzka władza administracji ogólnej — pod względem potrzeb szkolnych zaś władza szkolna.

§ 11. 1) Wykazanie, że środki utrzymania szkoły będą wystarczające, nastąpić winno przez przedłożenie rocznego preliminarza budżetu szkoły, opartego na realnych podstawach i wykazanie się bądź własnym odpowiednim majątkiem, bądź poręczeniem innych osób, zabezpieczającem w dostatecznej mierze wykonanie zobowiązań właściciela.

2) Władza szkolna zgodzić się może na zastąpienie wykazania się majątkiem lub poręczeniem przewidzianym w ust. 1, przez złożenie w liczbie gwarantującej utrzymanie szkoły deklaracyj rodziców, obowiązujących się do uiszczania przez cały rok szkolny opłat szkolnych.

§ 12. 1) Zakładający szkołę może wykazać wypełnienie bądź wszystkich warunków naraz bądź w kolejności przez siebie obranej. Władze szkolne obowiązane są stwierdzić na żądanie zakładającego szkołę, czy poszczególne warunki zostały wykonane, wydają wszakże orzeczenie, przewidziane w ust. 2 art. 2 ustawy dopiero po wykazaniu wypełnienia wszystkich warunków.

2) Termin trzymiesięczny, ustanowiony w ust. 4 art. 2 ustawy liczyć należy od dnia następującego po złożeniu u właściwej władzy szkolnej (§ 2) podania, wykazującego wypełnienie wszystkich warunków.

do art. 2 i 6.

§ 13. Zaświadczenia, wymienione w p. 4 ust. 1 art. 2 i ust. 3 art. 6 ustawy wydają starostowie powiatowi, zaś w powiatach miejskich — starostowie grodzcy, właściwi dla obszaru, na którym ubiegający się o zaświadczenie zamieszkuje.

do art. 3.

§ 14. Władza szkolna, orzekając, iż właściciel przestał czynić zadość jednemu z warunków, określonych w art. 2 ustawy, ustala równocześnie termin zamknięcia szkoły.

§ 15. Zgoda władzy szkolnej na odstąpienie innej osobie praw, wynikających z uzyskania orzeczenia, o którem mowa w art. 2 ustawy, udzielona być może jedynie pod warunkiem wykazania, że nowy właściciel czyni zadość warunkom, wymienionym w p. 3 i 4 ust. 1 art. 2 ustawy.

do art. 4.

§ 16. 1) Przed wydaniem orzeczenia, zamykającego szkołę, władza szkolna podaje do wiadomości szkoły zarzuty, wyznaczając zarazem do udzielenia wyjaśnień termin nie krótszy niż 2-tygodniowy.

2) Zamknięcie szkoły na podstawie punktu b) art. 4 ustawy nastąpić może jedynie w wypadkach, jeżeli w ciągu trzech bezpośrednio po sobie następujących lat władze zawiadamiały corocznie szkołę o uznaniu poziomu naukowego lub wychowawczego za niewystarczający.

do art. 5.

§ 17. 1) Zgoda władzy szkolnej na zwinięcie szkoły w ciągu roku szkolnego udzielona być może jedynie wówczas, gdy uczącej się młodzieży zapewnione będzie ukończenie nauki w danym roku szkolnym w innej szkole.

2) Akty oraz pieczęcie szkoły zamkniętej lub zwiniętej złożone być winny do tej władzy, która wydała orzeczenie, przewidziane w art. 2 ustawy.

do art. 6.

§ 18. 1) Żadna szkoła nie może być czynna bez zatwierdzonego przez władzę szkolną dyrektora lub jego zastępcy.

2) Właściciel szkoły przedstawić winien władzy szkolnej do zatwierdzenia kandydata na dyrektora na 4 miesiące przed rozpoczęciem roku szkolnego. Decyzja władzy wydana być winna w ciągu 6 tygodni. Władza szkolna zezwalać może na zmianę na stanowisko dyrektora w ciągu roku szkolnego tylko w wyjątkowych, uznanych za usprawiedliwione, wypadkach. Dyrektor objąć może swe czynności dopiero po uzyskaniu zatwierdzenia.

3) Właściciel szkoły, posiadający przepisane kwalifikacje do nauczania, ubiegać się może o zatwierdzenie go jako dyrektora swej szkoły.

4) Dyrektor szkoły, a w przedszkolu właściciel, obowiązany jest corocznie najpóźniej do dnia 15 czerwca przedstawić władzy szkolnej spis nauczycieli nowozaangażowanych na następny rok szkolny oraz zgłaszać wszelkie późniejsze w nim zmiany.

5) Spis taki winien zawierać dane, dotyczące: daty urodzenia, wyznania, narodowości, przynależności państwowej, kwalifikacji do nauczania, lat pracy pedagogicznej nauczycieli oraz przedmiotów, których mają nauczać. Jeżeli władza szkolna w ciągu 6 tygodni od dnia złożenia spisu nie zażądała przedłożenia przez nauczyciela pisemnego stwierdzenia o nienagannem zachowaniu się lub nie zawiadomiła szkoły o niedopuszczeniu nauczyciela do nauczania, — nauczyciel może objąć swe czynności w szkole.

6) Odmowa zatwierdzenia dyrektora względnie decyzja o niedopuszczeniu do nauczania ze względów pedagogicznych odnosi się jedynie do tej szkoły, do której dyrektor (nauczyciel) zgłoszony został i nie pozbawia dyrektora (nauczyciela) prawa ubiegania się o stanowisko w innej szkole.

do art. 7.

§ 19. 1) Przed zażądaniem usunięcia dyrektora (nauczyciela) władza winna podać do jego wiadomości zarzuty, wyznaczając mu zarazem do udzielenia wyjaśnień termin nie krótszy niż 2-tygodniowy.

2) Żądanie usunięcia dyrektora oraz decyzję o jego zawieszeniu kieruje władza szkolna wraz z podaniem powodów do właściciela szkoły, żądanie zaś względnie decyzję o zawieszeniu dotyczącą nauczyciela — do dyrektora, a w przedszkolu do właściciela.

do art. 10.

§ 20. Do czasu ustalenia oddzielnych warunków zakładania i utrzymywania przez związki komunalne, izby przemysłowo-handlowe i rzemieślnicze oraz korporacje przemysłowe i rzemieślnicze szkół oraz ich statutu, będą miały do nich zastosowanie postanowienia art. 11 i 12 ustawy oraz niniejszego rozporządzenia.

do art. 11.

§ 21. Statut szkół zakładanych względnie utrzymywanych przez zarejestrowane stowarzyszenia oraz fundacje winien przewidywać. że uprawnienia nadzorcze przysługujące właścicielowi szkoły spełniane być mogą jedynie przez stałego delegata, na którego wyrazi zgodę władza szkolna.

do art. 12.

§ 22. 1) Właściciele szkół istniejących w dniu 20 kwietnia 1932 r. winni w terminie oznaczonym przez władze wymienione w § 2 wykazać wypełnienie warunków, wymienionych w p. 1—4 art. 2 ustawy. Termin ten, oznaczony indywidualnie dla poszczególnych szkół nie może być krótszy niż 2 miesiące od dnia doręczenia wezwania.

2) Właściciele, którzy do dnia 31 grudnia 1932 r. nie otrzymali wezwania winni sami wykazać wypełnienie warunków najpóźniej do dnia 30 czerwca 1934 r.

3) Właściciele mogą wykazać wypełnienie warunków przed wyznaczonym przez władze szkolne terminem.

4) Wykazanie wypełnienia warunków winno nastąpić z zachowaniem postanowień §§ 3—11 i 13 niniejszego rozporządzenia. Władze szkolne mogą zwolnić właścicieli szkół, o których umowa w ust. 1, od przedłożenia zaświadczenia wymienionego w p. 4 ust. 1 art. 2 ustawy. Właściciele tych szkół mogą być również zwolnieni od wykazania przydatności lokalu oraz zaopatrzenia w urządzenia i pomoce naukowe, jeżeli władza szkolna na podstawie wyniku przeprowadzonych wizytacyj nabrała przeświadczenia o wypełnieniu tego warunku.

§ 23. Szkoły, których właściciele nie uzyskali orzeczenia, wymienionego w art. 12 ustawy, ulegają zamknięciu z końcem oznaczonego przez władzę szkolną roku szkolnego nie później jednak niż z dniem 31 sierpnia 1933 r. Termin zamknięcia szkoły powinien być podany do wiadomości publicznej najpóźniej 15 maja danego roku.

§ 24. Wzory statutów dla szkół prywatnych ogłoszone będą w Dzienniku Urzędowym „Monitor Polski".

§ 25. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: (—) *J. Jędrzejewicz*

Minister Spraw Wewnętrznych: (—) *Bronisław Pieracki.*

Minister Przemysłu i Handlu: (—) *Zarzycki*

———

90.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

z dnia 30 maja 1932 r.

o częściowem wykonaniu ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 51 z dnia 23 czerwca 1932 r., poz. 485).

Na podstawie art. 7 ust. 3, art. 16 ust. 2, art. 54 ust. 2 i art. 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Począwszy od dnia 1 stycznia 1933 r. zapisy do publicznych szkół powszechnych kończą się najpóźniej z dniem 31 maja każdego roku. Terminy rozpoczęcia zapisów ustala Kurator Okręgu Szkolnego.

§ 2. Przewidziany w artykule 6 siedmioletni obowiązek szkolny dla każdego dziecka stosowany będzie od dnia 1 lipca 1932 r.

§ 3. Postanowienie § 2 niniejszego rozporządzenia nie dotyczy w województwach: krakowskiem, lwowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem tych dzieci, które rozpoczęły najpóźniej w roku szkolnym 1931/32 wypełnianie obowiązku szkolnego, a w myśl postanowień ustawy z dnia 23 maja 1895 r. o zakładaniu i urządzaniu publicznych szkół ludowych i obowiązku posyłania do nich dzieci (Dz. u. kr. Nr. 57), zmienionej ustawą z dnia 20 stycznia 1904 r. (Dz. u. kr. Nr. 19) obowiązane były do sześcioletniego obowiązku szkolnego pod warunkiem przewidzianym w art. 31 ust. 1 tej ustawy.

§ 4. Postanowienie zawarte w ust. 1 artykułu 7 stosowane będzie od dnia 1 lipca 1932 r.

§ 5. Odraczanie o rok rozpoczynania obowiązku szkolnego w wypadkach indywidualnych, przewidziane w ust. 3 artykułu 7, należy:

a) do kompetencji kierownika publicznej szkoły powszechnej, o ile dotyczy dzieci opóźnionych w rozwoju fizycznym lub umysłowym;

b) do kompetencji inspektora szkolnego, o ile dotyczy dzieci, które z powodu warunków komunikacyjnych mają utrudniony dostęp do publicznej szkoły powszechnej.

§ 6. Przyjmowanie dzieci, objętych ustępem 4 artykułu 7, należy do kompetencji inspektora szkolnego, który może za zezwoleniem Kuratora Okręgu Szkolnego upoważnić do tego kierowników publicznych szkół powszechnych.

Przyjęcie jednak dopuszczalne jest tylko wtedy, gdy:

a) nie przeszkodzi zapisaniu do szkoły żadnego dziecka w wieku obowiązku szkolnego, które przynależy do danego obwodu szkolnego, a nie spełnia obowiązku szkolnego w inny sposób oraz

b) nie spowoduje nadmiernego przepełnienia izby szkolnej i przeciążenia nauczyciela.

§ 7. Od obowiązkowego dokształcania zwalnia się młodzież, dla której niema zorganizowanej ani szkoły dokształcającej zawodowej. ani ogólnej, ani kursów dokształcających, o ile młodzież ta nie jest objęta postanowieniami ustawy z dnia 2 lipca 1924 r. o ochronie pracy kobiet i młodocianych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636), zmienionej ustawą z dnia 30 lipca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 591), ustawą z dnia 5 sierpnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 538) i ustawą z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 773), oraz postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468), zmienionego ustawą z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 293).

§ 8. W istniejących w dniu 1 lipca 1932 r. na terenie województw: pomorskiego i poznańskiego publicznych szkołach wydziałowych wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów do klasy pierwszej.

§ 9. W istniejących w dniu 1 lipca 1932 r. państwowych gimnazjach i progimnazjach wstrzymuje się przyjmowanie kandydatów do klasy pierwszej.

§ 10. Z dniem 31 sierpnia 1932 r. ulegają zamknięciu państwowe kursy nauczycielskie.

§ 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: (—) J. Jędrzejewicz.

91.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 30 maja 1932 r.

o przystosowaniu art. 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli do wprowadzenia w życie nowego ustroju szkolnictwa.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 51 z dnia 23 czerwca 1932 r. poz. 486).

Na podstawie art. 56 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam co następuje:

§ 1. Niezależnie od wypadków, przewidzianych w art. 58 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 47, poz. 462), w wypadku, gdy wymaga tego likwidacja lub przekształcenie szkół, nie odpowiadających ustrojowi szkolnictwa, wprowadzonemu ustawą z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389), nauczyciel tymczasowy, zarówno jak i nauczyciel stały, może być z urzędu:

a) przvdzielony czasowo do szkoły innego typu lub stopnia w tej samej miejscowości; przytem liczbę godzin, obowiązującą nauczyciela na nowem miejscu służbowem, normuje się według kategorji szkoły, do której zostaje przydzielony;

b) przeniesiony do szkoły innego typu lub stopnia z zachowaniem wszelkich praw, wynikających z dotychczasowego stosunku służbowego.

Jeżeli na skutek takiego przeniesienia nauczyciel miałby pobierać uposażenie niższe, niż otrzymywane w szkole, z której został przeniesiony, pobierać będzie nadal uposażenie według norm określonych w punktach dla tej kategorji szkół, z której został przeniesiony. Udzielać jednak winien nauki w wymiarze godzin ustalonym dla tej kategorji szkół, do której został przeniesiony.

Przydzielania i przenoszenia, wskazane w ustępie 1 niniejszego paragrafu, mogą być dokonywane najdalej do dnia 30 czerwca 1938 r.

Władzą właściwą do uznania, iż zachodzi wypadek konieczności przydzielenia z urzędu nauczyciela (punkt a) ustępu 1) oraz do zarządzenia tego przydzielenia, jest Kurator Okręgu Szkolnego.

Władzą właściwą do uznania, iż zachodzi wypadek konieczności przeniesienia, przewidzianego w punkcie b) ustępu pierwszego, oraz do zarządzenia tego przeniesienia jest Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1932 r.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: (—) *J. Jędrzejewicz.*

92.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

z dnia 30 maja 1932 r.

w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych.

(Przedruk z Dz. U. R. P. Nr. 51 z dnia 23 czerwca 1932 r. poz. 487).

Na podstawie art. 1 i 3 ust. 2 oraz art. 26 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258) zarządzam co następuje:

§ 1. Rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 23 listopada 1928 r. w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 881) ulega zmianom następującym:

1) Ustęp 1 § 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Zakładami kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych, przez ukończenie których uzyskuje się dyplom na nauczyciela szkół powszechnych, są państwowe lub prywatne z prawami szkół państwowych:

a) seminarja nauczycielskie,

b) licea pedagogiczne,

c) pedagogja“.

2) § 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„§ 2. Świadectwa, wydane według dotychczasowych przepisów przez wymienione w § 1 zakłady i komisje egzaminacyjne, a nadto przed dniem 1 lipca 1932 r. przez państwowe lub prywatne z prawami szkół państwowych kursy nauczycielskie i seminarjalną klasę Wyższego Liceum Uczelni im. Dąbrówki w Poznaniu są równoznaczne z dyplomami na nauczyciela szkół powszechnych w rozumieniu art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r., o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych“.

§ 2. Od 1 lipca 1932 r. dopuszcza się do składania w charakterze eksterna bądź egzaminu końcowego w jednym z wymienionych zakładów, bądź egzaminu przed ustanowioną w tym celu państwową komisją egzaminacyjną na nauczycieli szkół powszechnych jedynie tych kandydatów:

a) którzy w dniu 1 sierpnia danego roku mają ukończonych co najmniej lat 19, ukończyli piąty kurs prywatnych seminarjów nauczycielskich, a na kurs pierwszy, o ile wogóle na nim byli, wstąpili nie później niż w roku szkolnym 1931/32,

b) którzy w roku szkolnym 1931/32 byli czynni jako nauczyciele w t. zw. klasach wstępnych prywatnych szkół średnich ogólno - kształcących lub w prywatnych szkołach powszechnych i odpowiadają jednemu z niżej wymienionych warunków:

1) ukończyli V kurs prywatnych seminarjów nauczycielskich,

2) ukończyli 8-io klasową szkołę średnią ogólnokształcącą,

3) nie później, niż na dwa lata przed terminem egzaminu, ukończyli liceum ogólnokształcące, albo 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej, albo 3 kursy seminarjum nauczycielskiego,

4) nie później, niż na trzy lata przed terminem egzaminu ukończyli pięć albo nie później niż na 2 lata — sześć klas szkoły wydziałowej,

5) nie później, niż na dwa lata przed terminem egzaminu, ukończyli średnią szkołę zawodową, do której młodzież jest przyjmowana po ukończeniu co najmniej 7-klasowej szkoły powszechnej i w której nauka trwa co najmniej lat trzy;

c) którzy przed dniem 1 lipca 1932 r. złożyli egzaminy te z wynikiem ujemnym, a w myśl przepisów obowiązujących mogą przystąpić do powtórzenia egzaminu.

§ 3. Dyplomy (świadectwa), uprawniające w myśl obowiązujących przepisów do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich dają kwalifikacje zawodowe do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych przedmiotów objętych jedną z następujących grup, w której mieści się przedmiot wymieniony w dyplomie, z zastrzeżeniami podanemi w § 4,

a) język polski, historja, nauka o Polsce współczesnej, języki obce nowożytne i starożytne, objęte programem państwowych szkół średnich ogólnokształcących,

b) geografja, nauka o Polsce współczesnej, przyrodoznawstwo, fizyka z chemją, matematyka.

§ 4. Osoby, mające dyplom (świadectwo) do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących lub seminarjach nauczycielskich otrzymują kwalifikacje zawodowe do nauczania języka obcego w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych tylko wtedy, gdy:

a) wymieniony dyplom daje im kwalifikacje do nauczania tego języka lub

b) posiadają na świadectwie z ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej z danego języka stopień co najmniej dostateczny.

§ 5. Dyplomy (świadectwa), uprawniające w myśl obowiązujących przepisów do nauczania przedmiotów pedagogicznych w seminarjach nauczycielskich dają kwalifikacje do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych przedmiotów, objętych obu grupami, wymienionemi w § 3 z zastrzeżeniami podanemi w § 4.

§ 6. Dyplomy (świadectwa), uprawniające w myśl obowiązujących przepisów do nauczania religji w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich nie uprawniają do nauczania innych przedmiotów w szkołach powszechnych.

§ 7. Dyplomy (świadectwa), uprawniające w myśl obowiązujących przepisów do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich: rysunku, robót ręcznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych dają kwalifikacje zawodowe do nauczania tych samych przedmiotów w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

Dyplomy (świadectwa), uprawniające do nauczania robót ręcznych w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich, wydane absolwentom Państwowego Instytutu Robót Ręcznych w Warszawie, dają kwalifikacje zawodowe do nauczania rysunku i robót ręcznych w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

§ 8. Dyplomy (świadectwa), wymienione w §§ 3 — 5 i 7, które w myśl obowiązujących przepisów uprawniają do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczyciel-

skich w języku polskim lub polskim i innym, uprawniają do nauczania w tym samym języku w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

Dyplomy (świadectwa), uprawniające w myśl obowiązujących przepisów do nauczania wyłącznie w języku innym niż polski w szkołach średnich ogólnokształcących lub w seminarjach nauczycielskich, a uzyskane przed dniem 31 sierpnia 1931 r. dają kwalifikacje zawodowe do nauczania w tym języku w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

§ 9. Dyplomy (świadectwa), wymienione w §§ 3 — 5 i 7, są równoznaczne ze świadectwami, przewidzianemi w ust. 2 art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych.

§ 10. Osobom, zamieszkałym na terenie danego okręgu szkolnego, które wyrażą specjalne życzenie i przedstawią dyplomy (świadectwa), wymienione wyżej w §§ 3 — 5 i 7, względnie udowodnią posiadanie warunków w §§ tych wymienionych, Kurator wydaje świadectwa według załączonego wzoru.

§ 11. W wypadkach nie objętych postanowieniami §§ 3 — 10 niniejszego rozporządzenia decyduje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na podstawie indywidualnych podań osób, posiadającvch dyplomy (świadectwa) nauczycieli szkół średnich.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może również na podstawie zbadania przebiegu studjów lub pracy nauczycielskiej interesowanych rozszerzać podany w poprzednich paragrafach zakres kwalifikacyj zawodowych do nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

§ 12. W razie konieczności inspektor szkolny może na czas potrzeby nauczycielom, objętym postanowieniami §§ 3 — 5 i 7 powierzyć nauczanie i innych przedmiotów nieobjętych kwalifikacjami, wymienionemi w tych paragrafach.

§ 13. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Wyznań Religijnych
i Oświecenia Publicznego: (—) *J. Jędrzejewicz.*

Załącznik do rozp. Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30 maja 1932 (poz. 487).

Nr. . . . .

ŚWIADECTWO **Wzór**

W myśl postanowień art. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258) oraz § 10 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 487) stwierdzam, że pan . . . .
(imię i nazwisko)
urodzon . . . . w . . . .
(miejscowość, województwo wzgl. także i państwo)
dnia . . . . . . r. . . . . wyznania . . . . . ,
na podstawie dyplomu nauczyciela szkół średnich z dnia . . . .
Nr. . . . . do nauczania . . . .
(przedmioty nauczania)

w języku wykładowym . . . .
posiada kwalifikacje zawodowe do nauczania . . . .
. . . .
. . . .
(przedmioty nauczania)
w tym samym języku nauczania w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych.

W . . . . dnia . . . . r.

Kurator Okręgu Szkolnego.

93.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych i Oświecenia
Publicznego
Warszawa, dnia 10 czerwca 1932 r.
Nr. I WF-1827/32

Zalecenie pisma „Na Tropie".

Ministerstwo zezwala na rozpowszechnianie wśród młodzieży szkolnej dwutygodnika, wydawanego przez Związek Harcerstwa Polskiego p. t. „Na Tropie" i zaleca prenumerowanie tego wydawnictwa dla bibljotek, czytelń uczniowskich i drużyn harcerskich.

Adres redakcji i administracji: Katowice, ul. Szafranka, „Domek Harcerski",

Podsekretarz Stanu: (—) Kazimierz Pieracki.

94.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 11 czerwca 1932 r. Nr. O 10845/32

Do Dyrekcyj i Kierownictw wszystkich szkół, ogółu Nauczycielstwa oraz P. P. Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie ochrony tępionych gatunków zwierząt.

W okólniku Nr. 80 z dnia 24 maja 1932 r. (II P — 3255/32) Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zwraca uwagę na sprawę ustosunkowania się do t. zw. zwierząt drapieżnych, tępionych bez zastrzeżeń z racji wyrządzanych przez nie szkód. Oto zarówno wśród ogółu społeczeństwa, jak również wśród nauczycielstwa szkół powszechnych i średnich rozpowszechnione jest mniemanie o obowiązku bezwzględnego zwalczania i tępienia t. zw.: „zwierząt drapieżnych". Znane są wypadki, że profesorowie, uczący przyrodoznawstwa, mówiąc o t. zw. ptakach drapieżnych, wzywali uczniów do bezwzględnej z niemi walki. Tymczasem, jak wiadomo, objektywne badania naukowe wykazały, iż pogląd taki jest niesłuszny, gdyż t. zw.

„drapieżniki“ (np. drapieżne ptaki, ryby i zwierzęta ssące) spełniają doniosłą rolę w przyrodzie.

Wobec tych zapatrywań nauki na rolę zwierząt drapieżnych w przyrodzie, należy propagować wśród uczniów racjonalny pogląd na problem tępienia t. zw. drapieżników, należy wyjaśnić uczniom właściwą rolę drapieżników w przyrodzie, zaznaczając, że walka z niemi jest wskazana tylko wtedy, jeżeli się nadmiernie rozmnożą i przynoszą człowiekowi gospodarcze szkody. Ale i wtedy walki tej nie można głosić bezwzględnie, lecz z zastrzeżeniami, dyktowanemi przez zdobycze współczesnej wiedzy o biologji t. zw. drapieżników.

Z pośród ptaków drapieżnych jest znikoma ilość takich gatunków, które rzeczywiście chwytają żywą zwierzynę łowną. Większość żywi się myszami, żabami, owadami i t. p., jest więc w gospodarce człowieka obojętną lub też bardzo pożyteczną. Większość drapieżników, jak np. orzeł przedni, bielik, krótkoszpon, sokół raróg, sokół wędrowny, kania ruda, puhacz i t. d. stały się przez tępienie tak rzadkie, a są taką ozdobą krajobrazu, że zasługują obecnie na bezwzględną ochronę.

Kierownictwa i Dyrekcje Szkół, Nauczycielstwo szkół powszechnych, a zwłaszcza nauczyciele biologji zechcą w odpowiedniem ujęciu przedstawić uczniom zagadnienie przeciwdziałania bezmyślnemu tępieniu rzadkich w naszym kraju okazów fauny oraz ochrony tępionych gatunków zwierząt.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) J. Gadomski.

———

95.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 13 czerwca 1932 r. Nr. O 11016/32.

do Dyrekcyj i Kierownictw Szkół oraz P. P. Inspektorów Szkolnych w Okręgu

w sprawie zbiorowych wycieczek szkolnych w pasie turystycznym polsko - czeskosłowackim.

Celem ułatwienia i popierania ruchu turystycznego w pasie granicznym, została podpisana w Pradze dnia 30 maja 1925 r. Konwencja Turystyczna pomiędzy Rzecząpospolitą Polską a Republiką Czechosłowacką (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 333 z dn. 11. VI. 1926 r.).

Ponieważ dotychczasowa praktyka wykazała, iż zarówno nauczyciele jak i kierownictwa szkół nie są o odnośnych przepisach dostatecznie poinformowani, przeto Kuratorjum na podstawie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 19. V. 1932 r. Nr. I Pol. — 750/32 zwraca uwagę na formalności, jakie winny być przestrzegane przy organizowaniu wycieczek:

1) W myśl brzmienia art. 5 powołanej Komisji Turystycznej zbiorowe wycieczki szkolne winny zaopatrzeć się w specjalne legitymacje, wydawane przez właściwe władze administracyjne pierwszej instancji, ważne na przeciąg 6 dni i uprawniające do swobodnego poruszania się w pasie turystycznym.

2) Kierownik wycieczki wykazać się musi legitymacją osobistą Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego lub Polskiego Związku Narciarskiego, zaopatrzoną w fotografję posiadacza i potwierdzoną przez właściwą władzę administracyjną pierwszej instancji miejsca zamieszkania, oraz przez właściwy urząd konsularny.

3) Kierownik wycieczki musi nadto posiadać poświadczenie dyrekcji szkoły z listą imienną uczestników wycieczki, potwierdzoną przez władze administracyjne pierwszej instancji miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) J. Gadomski.

96.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 15 czerwca 1932 r. Nr. III. 11861/32

do Zarządów szkół dokształcających zawodowych

w sprawie wynagrodzenia nauczycieli szkół zawodowych dokształcających.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego okólnikiem z dnia 6 czerwca 1932 r. (I. R. 5794/32) rozszerzyło postanowienia okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 83 z dnia 25 maja 1932 r. (Nr. I. R. 5679/32) o zawieszeniu wypłaty 10% podwyżki uposażeń również na wynagrodzenia nauczycieli szkół dokształcających zawodowych.

Na podstawie powyższego zarządzenie tutejsze z dn. 5. III. 1927 r. Nr. III. 525/27 (Dz. U. K. O. S. Ł. Nr. 3 z dn. 15. III. 1927 r. poz. 34) w sprawie podwyższenia o 10 % wynagrodzenia nauczycieli szkół dokształcających zawodowych traci swą moc obowiązującą z dniem 1 czerwca 1932 r.

Udzielane ze Skarbu Państwa zasiłki na prowadzenie szkół dokształcających zawodowych od 1 czerwca 1932 r. będą obliczane bez 10%-ej podwyżki.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) J. Gadomski.

97.

OKÓLNIK
Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 27 czerwca 1932 r. Nr. BP. 11609/32.

do P. P. Inspektorów Szkolnych, Dyrekcyj państwowych szkół średnich .ogólnokształcących. zawodowych i zakładów kształcenia nauczycieli oraz Kierownictw i Nauczycielstwa publicznych szkół powszechnych w Okręgu

o dowodach, stwierdzających obywatelstwo polskie funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie okólnika Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 86 z dnia 3 czerwca 1932 r. B. P. 8324/32, normującego, jakie dokumenty mają być załączone do zbioru dokumentów jako dowody obywatelstwa danego funkcjonarjusza państwowego, Kuratorjum wyjaśnia co następuje:

Dowodami polskiej przynależności państwowej są:

1) zaświadczenie obywateslstwa polskiego, wystawione przez władze administracji ogólnej, w myśl art. 19 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr. 32 poz. 309), na dowodzie osobistym wydanym przez gminy, na podstawie art. 18 wskazanego wyżej rozporządzenia.

2) dowód osobisty wzoru A (w postaci książeczki,) wydany poprzednio przez władze administracji ogólnej (starostwa powiatowe, starostwa grodzkie i komisarjaty rządu), na podstawie okólnika Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 125 z 1921 r.

3) poświadczenie obywatelstwa polskiego. przewidziane w art. 11 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 7. VI. 1920 r. w przedmiocie wykonania ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 320) wydane przez powiatowe władze administracji ogólnej.

4) akt nadania obywatelstwa polskiego przewidziany w art. 14 przytoczonego w pkcie 3 rozporządzenia, wydany przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, albo wojewódzkie władze administracji ogólnej.

5) akt uznania lub odzyskania obywatelstwa polskiego, przewidziany w art. 3 i 10 ustawy z dnia 10.I. 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 44), wydany przez powiatowe władze administracji ogólnej.

6) poświadczenie opcji na rzecz obywatelstwa polskiego w myśl obowiązujących przepisów, wydane przez Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej zagranicą i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Wszelkie pośrednie dowody, np. wyciągi z ksiąg ludności, certyfikaty przynależności, przepustki graniczne i t. p., należy uważać jedynie jako podstawy do uzyskania dowodu obywatelstwa polskiego.

Ponadto celem najdalej idących ułatwień przy ostatecznem kompletowaniu zbiorów dokumentów — Kuratorjum wyjaśnia, że nie mają obowiązku przedstawiania dowodów obywatelstwa polskiego funkcjonarjusze państwowi, którzy zostali przyjęci na stałe do służby o charakterze publiczno-prawnym przed 1 kwietnia 1922 r. t. j. do czasu wejścia w życie ustawy o państwowej służbie cywilnej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164), a w odniesieniu do nauczycieli przed 1 stycznia 1927 r., t. j. datą wejścia w życie ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 530). — jeżeli nadanie urzędu nastąpiło zgodnie z obowiązującemi wówczas przepisami. Według bowiem art. 4 p. 5 ustawy z dn. 20 stycznia 1920 r. poz. 44 Dz. U. R. P., obywatelstwo polskie nabywa się przez przyjęcie urzędu publicznego lub przez służbę wojskową w Państwie Polskiem, o ile nie uczyniono przeciwnego zastrzeżenia.

W konsekwencji rozporządzenia wykonawczego z 7 czerwca 1920 r. Dz U. R. P. poz, 320) do przytoczonej wyżej ustawy o obywatelstwie, — objęcie urzędu w polskiej służbie cywilnej, nadanego na stałe, powodowało nabycie obywatelstwa polskiego, o ile odnośna władza nie uczyniła przeciwnego zastrzeżenia i nominacja była zgodna z art. 4 tymczasowych przepisów służbowych z dn. 11 czerwca 1918 r. poz. 13. Dz. Pr. (t. j. jeżeli mianowany był Polakiem bez względu na przynależność państwową, lub nie należąc do narodowości polskiej, posiadał w chwili mianowania obywatelstwo polskie, stwierdzone na podstawie dowodów wymienionych wyżej w pk. 2 — 6).

O ile więc objęcie urzędu nadanego na stałe, miało miejsce po wejściu w życie ustawy o służbie cywilnej, to nabycie obywatelstwa polskiego nie nastąpiło przez mianowanie, ponieważ art. 6 ustawy o służbie cywilnej uchyla moc obowiązującą postanowienia p. 5 art. 4 wyżej przytoczonej ustawy o obywatelstwie Państwa Polskiego w odniesieniu do osób, przyjętych do służby państwowej na zasadzie ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej.

Nauczyciele ustaleni po 1 stycznia 1927 r., nie uzyskali na podstawie art. 4 p. 5 ustawy o obywatelstwie, przez to ustalenie obywatelstwa polskiego w myśl art. 4 ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 530).

Od obowiązku przedstawiania dowodu obywatelstwa zwolnieni są również funkcjonarjusze państwowi, którzy byli przyjęci do służby wojskowej w Państwie Polskiem przed dniem 18 listopada 1924 r., t. j. przed wejściem w życie ustawy z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej. (Dz. U. R. P. Nr. 61 .poz. 609 1924 r.).

Na podstawie bowiem art. 4 i 5 ustawy z dn. 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7 poz. 44) funkcjonarjusze ci nabyli przez służbę w wojsku polskiem obywatelstwo polskie, o ile odnośne władze nie uczyniły przeciwnego zastrzeżenia z okazji przyjęcia do służby wojskowej (art. 5 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dn. 7 czerwca 1920 r. Dz. U. R. P. Nr. 52 poz. 320).

Natomiast przyjęci do służby w wojsku polskiem po terminie 18 listopada 1924 r., na podstawie ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o po-

wszechnym obowiązku służby wojskowej, nie nabywają automatycznie obywatelstwa polskiego, na podstawie punktu 5 art. 4 przytoczonej ustawy o obywatelstwie, z uwagi na postanowienia art. 6 i 64 ustawy z dn. 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku służby wojskowej (Dz. U. R. P. Nr. 61 poz. 609).

Powyższe zastrzeżenia i termin nie odnoszą się do oficerów W. P., którzy stają się obywatelami polskimi jeżeli są umieszczeni w „Roczniku oficerskim“, względnie posiadają „książeczkę stanu służby oficerskiej“.

Kurator Okręgu Szkolnego
(—) J. Gadomski.

98.

OKÓLNIK

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego

z dnia 1 lipca 1932 r. Nr. BP 12894/32.

do funkcjonarjuszów państwowych, zatrudnionych w szkołach i w urzędach administracji szkolnej na terenie okręgu

w sprawie pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych.

Na podstawie pisma Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 17 czerwca 1932 r. Nr. B. P. — 9074/32 Kuratorjum podaje poniżej do wiadomości wyciąg z zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 2 czerwca 1932 (Okólnik Nr. 75) Nr. Z. O. 30/a/4/2 wydanego na zasadzie § 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 r. o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, członków ich rodzin oraz emerytów (Dz. U. R. P. Nr. 27 poz. 254).

Kurator Okręgu szkolnego
(—) J. Gadomski.

WYCIĄG

z Okólnika Nr. 75 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 2 czerwca 1932 r. Nr. Z. O. 30/a/4/2, o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów i prokuratorów, członków ich rodzin, oraz emerytów.

Do § 1. Państwowa pomoc lekarska nie przysługuje rodzicom funkcjonarjusza państwowego i tym jego dzieciom i pasierbom powyżej lat 18, na które nie pobiera on dodatku ekonomicznego; nie przysługuje ona również funkcjonarjuszom państwowym kontraktowym.

Z chwilą przejścia funkcjonarjusza państwowego w stan spoczynku prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej tracą wszyscy uprawnieni dotąd członkowie jego rodziny, nadto prawo to traci i sam emerytowany funkcjonarjusz, jeśli nie odpowiada warunkom, ustanowionym w pkt. 5 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 254).

Dowodem, stwierdzającym uprawnienie funkcjonarjusza do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, jest jego legitymacja urzędnicza względnie odpowiednie zaświadczenie, wydane mu przez jego władzę służbową. Gdy chodzi o członka rodziny funkcjonarjusza, dowodem takim jest zaświadczenie tejże władzy o tem, że danemu członkowi rodziny przysługuje prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

Dowodem, stwierdzającym omawiane uprawnienie, gdy chodzi o emerytowanego funkcjonarjusza państwowego, jest jego dekret emerytalny, który winien być ostemplowany przez Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu, Komisarjat Generalny R. P.), na którego terenie emeryt przebywa, iż danemu emerytowi przysługuje względnie nie przysługuje omawiane prawo na podstawie odnośnego postanowienia.

Do § 2. Leczenie dentystyczne, ortopedyczne oraz protezowanie nie wchodzi w zakres państwowej pomocy lekarskiej, a z leczenia fizykalnego przysługuje jedynie naświetlanie lampą kwarcową i promieniami Roentgena w zakresie, określonym w § 6 rozporządzenia. W związku z tem Skarb Państwa nie pokrywa kosztów okularów i wszelkiego rodzaju protez, kosztów analiz lekarskich wydzielin i wydalin, kosztów badania krwi oraz kosztów szczepień zapobiegawczych.

Państwowa pomoc lekarska nie przewiduje udzielania pomocy przez felczerów, a zakres korzystania z pomocy położnych jest ustalony w § 10 rozporządzenia.

Leczenie gruźlicy zapomocą odmy sztucznej na koszt Skarbu Państwa jest dozwolone jedynie w ramach leczenia szpitalnego, określonego w § 7 rozporządzenia, względnie w przychodniach towarzystw przeciwgruźliczych lub ośrodkach zdrowia.

Członkowie rodziny funkcjonarjusza państwowego nie są uprawnieni do korzystania z kąpieli i zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych.

Do § 3. Lekarze umówieni mogą, lecz nie muszą, wydawać świadectwa lekarskie na prośbę pacjenta, są natomiast obowiązani wydawać zaświadczenia w przypadkach, kiedy funkcjonarjusz winien być zwolniony od zajęć służbowych z powodu choroby lub gdy potrzebuje specjalnego leczenia (zaliczki).

O ile chory funkcjonarjusz nie wymaga umieszczenia go w szpitalu i leczy się w domu, lekarz umówiony jest uprawniony do postawienia wniosku o zwolnienie danego funkcjonarjusza od zajęć służbowych na okres czasu do dni 7-miu.

Do § 4. Karta porady posiada jednolity wzór dla wszystkich urzędów państwowych.

Funkcjonarjuszowi państwowemu lub członkowi jego rodziny wydaje kartę porady w zwykłych warunkach urząd, w którym dany funkcjonarjusz pracuje. W przypadku, gdy funkcjonarjusz lub członek jego rodziny, uprawniony do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, znajduje się poza siedzibą swego urzędu, kartę porady wy-

daje mu lekarz powiatowy starostwa, na którego terenie dana osoba przebywa, za okazaniem dowodu, wymienionego w § 1 niniejszego okólnika. Funkcjonarjuszowi, przebywającemu w zdrojowisku państwowem, kartę porady wydaje dyrekcja zakładu zdrojowego.

Kartę porady emerytowanemu funkcjonarjuszowi państwowemu wydaje lekarz powiatowy tego starostwa, na którego terenie emeryt przebywa, na podstawie okazania dekretu emerytalnego, ostemplowanego przez Urząd Wojewódzki (Komisarjat Rządu, Komisarjat Generalny R. P.) na podstawie § 1 niniejszego okólnika.

Urzędnik, który wydaje kartę porady, winien każdorazowo sprawdzić, czy petentowi przysługuje prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, funkcjonarjusz zaś, jeśli bierze kartę porady dla członka swej rodziny, winien podpisać na odcinku karty porady, który pozostaje w urzędzie, że dana osoba nie jest ubezpieczona w Kasie Chorych.

Wystawiający kartę porady winien dokładnie ją wypełnić pod osobistą odpowiedzialnością za wszelkie konsekwencje, jakie mogą wyniknąć w związku z nieodpowiedniem jej wydaniem.

Do § 7. Leczenie szpitalne na koszt Skarbu Państwa osób, wymienionych w § 1 rozporządzenia, może odbywać się jedynie na podstawie karty skierowania i jedynie w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym, uznanym dla tego celu przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Zakładami leczniczemi, uznanemi przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, są następujące:

1) Szpital Ujazdowski w Warszawie,
2) Szpital im. Marszałka Piłsudskiego w Warszawie,
3) Szpital dla dzieci im. Bersonów i Baumanów w Warszawie,
4) Sanatorjum przeciwgruźlicze miejskie w Otwocku,
5) Policyjny Dom Zdrowia w Otwocku,
6) Sanatorjum przeciwgruźlicze w Rudce,
7) Sanatorjum dla dzieci św. Tadeusza w Ciechocinku,
8) Szpital O. O. Bonifratrów w Katowicach-Bogucicach,
9) Szpital św. Jadwigi w Królewskiej Hucie,
10) Szpital O. O. Bonifratrów w Cieszynie,
11) Szpital S. S. Elżbietanek w Cieszynie,
12) Dom Zdrowia Kasy Chorych w Bystrej,
13) Dom Zdrowia Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w Zakopanem,
14) „Sanato" w Zakopanem,
15) Policyjny Dom Zdrowia w Zakopanem,
16) Dziecięcy Zakład Leczniczy U. J. w Zakopanem,
17) Sanatorjum Polskiego Czerwonego Krzyża w Zakopanem,
18) Sanatorjum Związku Pol. Nauczycielstwa Szkół Powszech. w Zakopanem.

19) Dom Zdrowia „Modrzejów“ w Zakopanem,
20) Szpital Polskiego Czerwonego Krzyża w Brześciu n/B.,
21) Szpital Polskiego Czerwonego Krzyża w Białymstoku,
22) Lecznica dla chorych płucnych w Smukale pod Bydgoszczą,
23) Lecznica dla chorych płucnych pod Obornikami.
24) Zakład leczniczy dla alkoholików w Gościejewie,
25) Sanatorjum „Staszicówka“ w Ludwikowie,
26) Sanatorjum dla płucno-chorych w Chodzieży,
27) Zakład dla dzieci św. Józefa w Poznaniu,
28) Dom Zdrowia dla dzieci w Ustroniu,
29) Policyjny Dom Zdrowia w Tatarowie,
30) Szpital św. Mikołaja w Busku.
31) Kolonja lecznicza dla dzieci w Busku,
32) Policyjny Dom Zdrowia w Busku,
33) Sanatorjum dla gruźlików w Hołosku,
34) wszystkie kliniki uniwersyteckie w ramach pomocy lekarskiej, zakreślonych w § 2 rozporządzenia, oraz
35) Panowie Wojewodowie: w Katowicach, Toruniu, Łodzi i w Kielcach, oraz Pan Komisarz Generalny R. P. w Gdańsku są upoważnieni aż do odwołania do traktowania narówni z zakładami leczniczemi uznanemi niektórych szpitali kongregacyjnych i Kas Chorych, które znajdują się na podległym im terenie.

Jeśli funkcjonarjusz państwowy lub członek jego rodziny przeprowadził leczenie poza organizacją państwowej pomocy lekarskiej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych na podstawie ustępu 6 § 7 rozporządzenia może przyznać w drodze wyjątku zwrot kosztów leczenia jedynie w tym przypadku, gdy leczenie to odbyło się (bez karty skierowania) w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym uznanym.

Udzielanie zapomóg na leczenie z kredytów państwowej pomocy lekarskiej jest niedopuszczalne.

Do § 8. Umieszczenie funkcjonarjusza państwowego lub członka jego rodziny na koszt Skarbu Państwa w szpitalu publicznym lub w zakładzie leczniczym uznanym może odbyć się jedynie zapomocą karty skierowania, której wzór jest jednolity dla wszystkich urzędów państwowych.

Do wystawiania kart skierowań nie są uprawnieni lekarze umówieni, wydają oni jedynie zaświadczenie o potrzebie umieszczenia danego chorego w zakładzie leczniczym, a na podstawie tego zaświadczenia kartę skierowania wydaje lekarz powiatowy.

W przypadku wątpliwym lekarz powiatowy winien sprawę wraz z wnioskiem lekarza umówionego przesłać bezzwłocznie do decyzji Urzędu Wojewódzkiego, który może ewentualnie zbadać daną osobę przez specjalnie delegowanego w tym celu lekarza urzędowego.

Przy wręczaniu zainteresowanemu karty skierowania lekarz powiatowy winien pouczyć go, iż przed wyjazdem chorego do wskazanego na karcie zakładu należy porozumieć się z zarządem tego zakładu co do wolnego miejsca i warunków przyjęcia, gdyż w razie ewentual-

nego nieprzyjęcia chorego przez wymieniony zakład z powodu niezarezerwowania sobie w nim przez chorego miejsca Skarb Państwa nie ponosi konsekwencji.

Kierować chorych na leczenie klimatyczne lub kąpielowe na koszt Skarbu Państwa do zakładów, znajdujących się w miejscowościach klimatycznych, jak Zakopane, Otwock, Busk, Bystra, Rudka, Ustronie i t. p., można jedynie w razach istotnej potrzeby, stwierdzonej na podstawie wyniku odpowiednich analiz lekarskich. W razie konieczności wysłania do jednej z wyżej wymienionych miejscowości dwóch lub więcej członków rodziny funkcjonarjusza lub funkcjonarjusza i członka jego rodziny jednocześnie albo w odstępie czasu 2-ch miesięcy, skierowanie dalszych poza pierwszą z tych osób może nastąpić jedynie po otrzymaniu każdorazowo zgody Departamentu Służby Zdrowia.

W Warszawie, wobec specjalnych warunków miejscowych, wskazane wyżej funkcje lekarza powiatowego spełnia Komisarjat Rządu m. st. Warszawy.

Z policyjnych domów zdrowia korzystać mogą tylko funkcjonarjusze Policji Państwowej i członkowie ich rodzin.

Od osób, posiadających karty skierowania, szpitalom publicznym i zakładom leczniczym uznanym nie wolno pobierać zgóry tej części opłaty za leczenie, którą pokrywa Skarb Państwa.

Do § 9. Przedłużenie czasu leczenia szpitalnego w ramach § 9 poza okres, wskazany na karcie skierowania, może być udzielone przez lekarza powiatowego tego starostwa, na którego terenie znajduje się dany zakład leczniczy, na wniosek zarządu tego zakładu o konieczności dalszego przebywania chorego w zakładzie oraz po sprawdzeniu przez lekarza powiatowego u władzy, która wydała kartę skierowania, czy danej osobie przysługuje prawo do dalszego leczenia szpitalnego na koszt Skarbu Państwa.

Do § 10. Położne umówione otrzymują za przyjęcie porodu i opiekę w okresie połogu do 25 zł., w miastach wojewódzkich do 40 zł., a w m. st. Warszawie do 50 zł.

Jeżeli zostanie stwierdzone, że położnica mogła skorzystać z państwowej pomocy lekarskiej, a mimo to odbyła poród poza organizacją państwowej pomocy lekarskiej, koszty takiego porodu nie będą przez Skarb Państwa pokryte.

Do § 11. Lekarzem powiatowym w rozumieniu niniejszego paragrafu jest lekarz zdrojowy państwowego zakładu zdrojowego.

Rozporządzenie nie przewiduje ulg kąpielowych na koszt Skarbu Państwa w zakładach zdrojowych niepaństwowych.

Do § 12. Rozporządzenie nie przewiduje pokrywania przez Skarb Państwa kosztów leków i środków opatrunkowych, przepisanych przez lekarzy umówionych na kartę porady.

Do § 13. Na podstawie niniejszego paragrafu wojewódzkie władze administracji ogólnej są upoważnione do zorganizowania

i utrzymywania w większych miastach we własnym zakresie działania gabinetów lekarskich opartych na zasadzie samowystarczalności, w których chorzy funkcjonarjusze państwowi i członkowie ich rodzin mogliby korzystać za minimalną opłatą z pomocy lekarskiej w jak najszerszym zakresie.

Za porady i zabiegi lekarskie, dokonane w tych gabinetach lekarskich, Skarb Państwa zwraca koszt w wysokości ustalonej niniejszem zarządzeniem za porady i zabiegi lekarzy i położnych umówionych, o ile wchodzą one w zakres pomocy lekarskiej, określony w § 2 rozporządzenia.

Do § 15. Jeśli funkcjonarjusz państwowy dozna nieszczęśliwego wypadku w czasie i wskutek pełnienia służby państwowej, Skarb Państwa pokrywa 100% kosztów jego leczenia, jednak w zakresie świadczeń, określonych w § 2 rozporządzenia.

Stwierdzenie, iż nieszczęśliwy wypadek nastąpił istotnie w czasie i wskutek pełnienia służby, winno być dokonane przez właściwego lekarza powiatowego względnie przez komisję lekarską.

Do § 17. Za leczenie, które zostało przeprowadzone poza granicami Państwa Polskiego, Skarb Państwa nie zwraca żadnych kosztów.

Do § 19. Z dniem ogłoszenia niniejszego okólnika tracą moc obowiązującą wszystkie okólniki i zarządzenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, wydane na podstawie dotychczasowych rozporządzeń Rady Ministrów o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin, o ile stanowią one inaczej, niż okólnik obecny, a w szczególności zostają uchylone poniższe okólniki i zarządzenia, ogłoszone w Zbiorze Zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych: Nr. Z. O. 7620/26 z dn. 6. XI. 26 r., Z. O. 8127/26 z dn. 8. I. 27. Z. O. 4165/27 z 8. IX. 27., Z. O. 3411/27 z 23. IX. 27, Z. O. 4823/27 z 27. IX. 27, Z. O. 5147/27 z 17. X. 27., Z. O. 4868/27 z 28. X. 27, Z. O. 6084/27 z 17. XI. 27, Z. O. 7311/27 z 17. X. 27, Z. O. 342/28 z 18. I. 28, Z. O. 2805/28 z dn. 25. VI. 28, ZF. 161/28 z 7. II. 28, Z. O. 2379/29 z 19. VI. 29 i Z. O. 1477/30 z 16. V. 30 (str. 662—704).

——————

99.

Organizacja szkół Okręgu Szkolnego Łódzkiego.

Wykaz szkół średnich ogólnokształcących, które w roku szkolnym 1932/33 posiadają na podstawie reskryptu Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 8 czerwca 1932 r. Nr. II S-3210/32:

I. **pełne prawa** gimnazjów państwowych, przewidziane w § 2 rozporządzenia z dnia 1 maja 1929 r. Nr. II 2875/29 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 75).

w Łodzi:

1) miejskie gimn. męskie im. Józefa Piłsudskiego,
2) polskie gimn. społeczne męskie T-wa Społecznego Polskiego Gimn. Męskiego,
3) gimn. męskie im. ks. Ign. Skorupki T-wa Oświata w Łodzi,
4) gimn. męskie Aleksego Zimowskiego,
5) gimn. męskie Zgromadzenia Kupców,
6) I męskie gimn. T-wa Żydowskich Szkół Średnich,
7) gimn. żeńskie Heleny Miklaszewskiej,
8) gimn. żeńskie Janiny Pryssewiczówny,
9) gimn. żeńskie Zofji Pętkowskiej i Wiktorji Macińskiej,
10) gimn. żeńskie Adeli Skrzypkowskiej,
11) gimn. żeńskie im. Elizy Orzeszkowej T-wa im. Elizy Orzeszkowej,
12) gimn. żeńskie Cecylji Waszczyńskiej,
13) gimn. żeńskie Marji Hochsteinowej;

II. **niepełne prawa** gimnazjów państwowych, przewidziane w § 3 przytoczonego rozporządzenia:

w Kaliszu:

1) gimn. żeńskie Zgromadz. SS. Najśw. Rodziny z Nazaretu,
2) gimn. koedukacyjne T-wa Żyd. Szkół Średnich,

w Kole:

3) gimn. koedukacyjne T-wa „Oświata",

w Koluszkach:

4) gimn. koedukacyjnego Koła Polskiej Macierzy Szkolnej,

w Koninie:

5) gimn. koedukacyjne Rady Opiekuńczej,

w Łasku:

6) gimn. koedukacyjne Stowarzyszenia 8-kl. Gimn. w Łasku,

w Łęczycy:

7) gimn. koedukacyjne im. Adama Mickiewicza Koła P. M. S.,

w Łodzi:

8) gimn. męskie im. Bolesława Prusa Łódzkiego Stow. Popier. Średn. Wykszt. Handlow.,
9) II gimn. męskie T-wa Żyd. Szkół Średnich,

10) gimn. męskie T-wa Szerz. Oświaty i Wiedzy Techn. wśród Żydów,
11) gimn. męskie Izaaka Kacenelsona,
12) gimn. męskie Niem. Stow. Gimnazjalnego,
13) gimn. żeńskie Romany Konopczyńskiej-Sobolewskiej,
14) gimn. żeńskie Józefa Aba — Zrzeszenia Pedag. sp. z ogr. odp.,
15) gimn. żeńskie Towarzystwa „Kultura",
16) gimn. żeńskie Eugenji Jaszuńskiej-Zeligmanowej,
17) gimn. żeńskie „Wiedza" Luby Sołowiejczyk-Magalifowej,
18) gimn. żeńskie T-wa Żyd. Szkół Średnich,
19) gimn. żeńskie Niem. Stow. Gimnazjalnego,
20) gimn. żeńskie Anieli Rothert,
21) gimn. koedukacyjne wiecz. dla dorosłych Polskiej Organizacji Wolności;

w Piotrkowie-Trybunalskim:

22) gimn. męskie T-wa Szkoły Średniej,
23) gimn. żeńskie Heleny Trzcińskiej,
24) gimn. żeńskie Zrzesz. Naucz. Szkoły Średniej;

w Radomsku:

25) gimn. męskie im. Feliksa Fabianiego T-wa im. Feliksa Fabianiego,
26) gimn. męskie Stanisława Niemca,
27) gimn. koedukacyjne Ludwiki Wejntraubówny;

w Sieradzu:

28) gimn. koedukacyjne Koła Polskiej Macierzy Szkolnej;

w Tomaszowie-Mazowieckim:

29) gimn. koedukacyjne Stowarzyszenia Kupców;

w Turku:

30) gimn. koedukacyjne Towarzystwa Szkolnego;

w Wieluniu:

31) gimn. męskie im. Tadeusza Kościuszki,
32) gimn. żeńskie Pelagji Zasadzińskiej.

Wykaz prywatnych zakładów kształcenia nauczycieli z prawami zakładów państwowych w r. szk. 1932/33:

1. Łódź — miejskie semin. naucz. męskie im. E. Estkowskiego — pełne prawa.
2. Łódź — miejskie semin. naucz. żeńskie im. Anieli Szycówny — pełne prawa.
3. Pabjanice — pryw. semin. naucz. koeduk. Nauczycielskiego Koła P. M. S. niepełne prawa.

———————

100.

KONKURSY.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego ogłasza niniejszem konkursy na posady kierowników niżej wyszczególnionych publicznych szkół powszechnych:

L. p.	Miejscowość	Gmina	Stopień organizacyjny szkoły	Mieszkanie dla kierownika	Ziemia
	Powiat Kaliski (Inspektor Szkolny w Kaliszu)				
1	Rychnów	Pamięcin	3-kl.	2 pok. i k.	3 morgi
	Powiat Łódzki (Inspektor Szkolny w Łodzi, ul. Południowa 4)				
2	Olechów	Wiskitno	2-kl.	2 pok. i k.	7 mórg
3	Łagiewniki	Łagiewniki	7-kl.	—	3 mg. 150 pr.
4	Stanisławów Nowy	Babice	2-kl.	1 pokój z k.	4 mg. 150 pr.
5	Bełdów	Bełdów	3-kl.	2 pok. i k.	2 mg. 20 pr.
6	Pałczew	Brójce	3-kl.	2 pok i k.	2 morgi
7	Stróża	Brójce	2-kl.	2 pok. i k.	2 morgi
8	Złotno Nowe Nr. 1	Brus	7-kl.	2 pok. i k.	37 prętów
9	Aniołów	Brużyca Wielka	2-kl.	—	—
10	Jedlicze	" "	3-kl.	—	3 morgi
11	Ruda Bugaj	" "	2-kl.	2 pok. i k.	12 1/2 mórg
12	Szczukwin	Kruszów	2-kl.	2 pok. i k.	3 morgi
13	Dąbrówka Wielka	Lućmierz	2-kl.	—	3 mg. 99 pr.
14	Andrzejów Nr. 2	Nowosolna	2-kl.	2 pok. i k.	1/4 morgi
15	Stoki-Sikawa	"	7-kl.	2 pok. i k.	5 mórg
16	Puczniew	Puczniew	2-kl.	—	—
17	Radogoszcz	Radogoszcz	7-kl.	—	7 mórg
	Miasto Łódź (Inspektor Szkolny w Łodzi, ul. Gdańska 44)				
18	7-kl. publ. szk. pow. Nr. 119, przy ulicy Rzgowskiej Nr. 5	Łódź	7-kl.	—	—
	Pow. Piotrkowski (Inspektor Szkolny w Piotrkowie-Trybunalsk.)				
19	Mierzyn	Rozprza	3-kl.	2 pok. i k.	1,1 ha
20	Wolbórz	Bogusławice	7-kl.	2 pok. i k.	2,93 ha
21	Rozprza	Rozprza	7-kl.	2 pok. i k.	2,8 ha
22	m. Sulejów (Szk. męska)	Sulejów	7-kl.	3 pok. i k.	3,3 ha
23	Wadlew	Wadlew	6-kl.	—	—
24	Gazomia	Bogusławice	3-kl.	2 pok i k.	—
25	Krzepczów	Grabica	3-kl.	2 pok. i k.	3 ha
26	Kluki	Kluki	3-kl.	—	8 mórg
27	Włodzimierz	Parzniewice	3-kl	2 pok. i k.	—
28	Dobrenice	Ręczno	3-kl.	1 pokój	—
29	Podstole	"	3-kl.	2 pok. i k.	—
30	Postękalice	Woźniki	3-kl.	2 pok. i k.	—
31	Zdzieszulice	Bełchatówek	2-kl.	2 pok. i k.	4,94 ha
32	Baby	Bogusławice	2-kl.	2 pokoje	—

L. p.	Miejscowość	Gmina	Stopień organizacyjny szkoły	Mieszkanie dla kierownika	Ziemia
33	Proszenie	Bogusławice	2-kl.	1 pok. z k.	—
34	Psary	"	2-kl.	2 pok. i k.	1,56 ha
35	Grabostów	Bujny-Szlacheckie	2-kl.	—	—
36	Karczmy Zabłoty	" "	2-kl.	—	3 ha
37	Kociszew	" "	2-kl.	2 pok. i k.	1,45 ha
38	Różniatowice	" "	2-kl.	—	—
39	Stanisławów	Chabielice	2-kl.	1 pok. z k.	7,5 mórg
40	Leonów	Golesze	2 kl.	2 pok. i k.	5 ha
41	Syski-Mąkoszyn	Grabica	2-kl.	2 pok. i k.	—
42	Kuców	Kleszczów	2-kl.	2 pok i k.	—
43	Łuszczanowice	"	2-kl	2 pok. i k.	11 mrg. 71 pr.
44	Złobnica	"	2-kl.	2 pok. i k.	10 mórg
45	Kurnos	Kluki	2-kl.	—	—
46	Kaszewice	"	2-kl.	—	3 mrg. 150 pr.
47	Bujny-Gąski	Krzyżanów	2-kl.	1 pok. z k.	3 morgi
48	Klementynów	Łęczno	2-kl.	2 pok. i k.	—
49	Huta-Porajska	Parzniewice	2-kl.	1 pok. z k.	—
50	Parzniewice	"	2-kl.	—	—
51	Podolin	Podolin	2-kl.	—	1 mrg. 270 pr.
52	Stara-Wieś Białocin	Rozprza	2-kl	—	—
53	Straszów-Zmożna Wola	"	2-kl.	—	—
55	Byki	Szydłów	2-kl.	1 pok. z k.	1,14 ha
55	Jarosty	"	2-kl.	2 pok. i k.	1,12 ha
56	Szydłów	"	2-kl.	1 pokój	—
57	Budków	Woźniki	2-kl	—	1,39 ha
58	Gorzędów	Kamieńsk	2-kl.	1 pok. z k.	—
59	Parzno	Kluki	2-kl.	—	1,42 ha
60	Paskrzyn	Ręczno	2-kl.	2 pok. i k	4,76 ha
61	Zerechowa	"	2-kl.	3 pok. i k.	—

Kandydaci na powyższe posady winni odpowiadać warunkom ust. 1 art. 12 względnie ust. 3 art. 147 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu rozporządzenia z dnia 3 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 462).

Należycie udokumentowane podania, skierowane do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w Łodzi, wnosić należy w drodze służbowej do właściwego Inspektora Szkolnego w terminie sześciu tygodni od daty wyjścia niniejszego numeru Dziennika Urzędowego.

101.

RUCH SŁUŻBOWY.

SZKOLNICTWO POWSZECHNE.

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego zamianował w drodze konkursu z dniem 1 sierpnia 1932 r.:

1. **Stanisława Kołodziejskiego,** naucz. i p. o. kierownika 2-kl. publ. szkoły powsz. w Cieninie-Kościelnym, gm. Kazimierz-Biskupi, pow. konińskiego, kierownikiem tejże szkoły (Nr. BP. 7264/32. z dn. 14. 5. 1932 r.).

2. **Oskara Maksymiljana Sztraucha,** naucz. i p. o. kierownika 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 117 w Łodzi, kierownikiem tejże szkoły (Nr. BP.-1765/32 z dn. 17. 5. 1932 r.).

3. **Aleksandra Benca,** naucz. i p. o. kierownika 7-kl. publ. szkoły powsz. Nr. 96 w Łodzi, kierownikiem tejże szkoły (Nr. BP.-1766/32 z dn. 17. 5. 1932 r.).

4. **Jana Maderę,** naucz. i p. o. kierownika 2-kl. publ. szkoły powsz. w Woźnikach, gm. Woźniki, pow. piotrkowskiego, kierownikiem tejże szkoły (Nr. I-2212/32 z dn. 14. 5. 1932 r.)

5. **Stanisława Kaczmarka,** naucz. i p. o. kierownika 3-kl. publ. szkoły powsz. w Łękińsku, gm. Kleszczów, pow. piotrkowskiego, kierownikiem tejże szkoły (Nr. I-2215/32 z dn. 14. 5. 1932 r.).

6. **Józefa Politańskiego,** naucz. i p. o. kierownika 3-kl. publ. szkoły powsz. w Gomulinie, gm. Szydłów, pow. piotrkowskiego, kierownikiem tejże szkoły (Nr. I-2216/32 z dn. 14. 5. 1932 r.).

7. **Franciszka Zajączkowskiego,** naucz. i p. o. kierownika 2-kl. publ. szkoły powsz. w Oprzężowie, gm. Woźniki, pow. piotrkowskiego, kierownikiem tejże szkoły (Nr. I-2218/32 z dn. 14. 5. 1932 r.).

8. **Romana Ladrę,** naucz. i p. o. kierownika 4-kl. publ. szkoły powsz. w Przedmościu, gm. Praszka, pow. wieluńskiego, kierownikiem tejże szkoły (Nr. BP.-7168/32 z dn. 17. 5. 1932 r.).

Pan Kurator Okręgu Szkolnego Łódzkiego **przeniósł** na skutek prośby:

1. **Jadwigę Czelejewską,** naucz. 2-klas. publ. szkoły powsz. w Gucinie, gm. Buczek, pow. łaskiego, na stanowisko nauczycielki do 2-klas. publ. szkoły powsz. w Łopatkach, gm. Buczek, pow. łaskiego, z dniem 1 czerwca 1932 r. (Nr. BP.-10283/32 z dn. 28. 5. 1932 r.).

2. **Eleonorę Antoninę Czarnecką,** naucz. 7-klas. publ. szkoły powsz. Nr. 1 w Tomaszowie-Mazowieckim, na stanowisko nauczycielki do 7-klas. publ. szkoły powsz. Nr. 4 w Tomaszowie Mazowieckim, pow. brzezińskiego, z dniem 1 sierpnia 1932 r. (Nr. BP.-11789/32 z dn. 21. 6. 1932 r.).

DZIAŁ NIEURZĘDOWY.

102.

WYDAWNICTWA.

Z zagadnień wychowawczych. Tom I. Referaty wygłoszone na zjazdach dyrektorów Okręgu Szkolnego Łódzkiego w roku szkolnym 1930/31. Nakładem Kuratorjum Okręgu Szkolnego Łódzkiego w Łodzi 1931. — Treść: I. Roliński — O potrzebie humanistyki i filozofji w wykształceniu nauczycielskiem, Br. Brycki — Procesy myślenia i ich stosunek do zagadnień wychowawczych, St. Seweryn — Uwagi o wychowaniu obywatelsko-państwowem, St. Seweryn — Nauczanie literatury polskiej w szkołach średnich a wychowanie obywatelsko-państwowe, L. Lechicka — Wychowanie państwowe przy nauczaniu historji, S. Rieger — Samorząd w szkole średniej, R. Taubenszlag — Samorząd uczniowski w praktyce szkolnej, St. Seweryn — Harcerstwo a wychowanie obywatelsko-państwowe, A. Perelman— Szkoła twórcza, jako czynnik wychowania obywatelskiego, Z. Lorentz — Regjonalizm w szkole jako czynnik wychowawczy, S. Zbyszewska — Cele i zadania szkolnictwa zawodowego w Polsce we współczesnym ustroju szkolnym.

Z zagadnień wychowawczych. Tom II. Referaty wygłoszone na zjazdach dyrektorów Okręgu Szkolnego Łódzkiego w roku szkolnym 1931/1932. Nakładem Łódzkiej Rady Szkolnej Okręgowej. Łódź 1932. — Treść: Jadwiga Lechicka — Znaczenie wychowawcze Geografji i Nauki o Polsce Współczesnej, Eustachy Krak — Wartości obywatelsko-społeczne w wychowaniu fizycznem, Romuald Petrykowski — Klasa szkolna jako grupa społeczna, Ignacy Roliński — Znaczenie i zadania organizacyj rodzicielskich, Józef Zennermann — Współdziałanie domu ze szko-

łą w świetle nowych potrzeb w wychowaniu i nauczaniu, Aleksandra Skocka — O pozaszkolnych zainteresowaniach i upodobaniach młodzieży, Adam Ferens — Z metodyki wycieczek, Bronisław Brycki — Zadania, cele i organizacja pracy dydaktycznej i wychowawczej w rejonie, Jadwiga Lechicka — Realizacja poczynań wychowawczych na terenie Okręgu Szkolnego Łódzkiego, Jadwiga Krasicka — Współczesna włoska szkoła średnia.

Irzyk Stanisław. — Szczegółowy rozkład materjału naukowego (dla publ. szkół powsz. 3, 4 i 5-klasowych) rok 1931. Książnica-Atlas — Lwów.

Dr. Witold Rybczyński. — Repetytorjum matematyki w zadaniach. Książnica-Atlas — Lwów.

S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. — Arytmetyka i geometrja (dla klasy III szkół średnich. Książnica-Atlas — Lwów.

Teofil Szumański. — O najważniejszych projekcjach kartograficznych, używanych w szkole. Książnica-Atlas — Lwów.

Eug. Romer. — Mały Atlas geograficzny. Książnica-Atlas. — Lwów.

E. Romer. — Mapa — Stosunki polityczne i komunikacyjne świata. Podz. na równiku 1:25.000.000. Rozmiary 194×130 cm. 4 arkusze, cena zł. 72, przy zakupnie większej ilości map Firma Wydawnicza udziela pewnego opustu. Wydawnictwo Książnicy-Atlas, Lwów, Czarnieckiego 12.

Katalog wydawnictw kartograficznych. — S. A. Książnicy-Atlas zawiera wszystkie inne dawniejsze mapy i atlasy.

Dr. Mieczysław Kreutz. — Rozwój psychiczny młodzieży. Książnica-Atlas — Lwów.

Michał Brandstätter. — Z doświadczeń rodziców i nauczycieli. Książnica-Atlas — Lwów.

Dr. Mieczysław Ziemnowicz. — Rodzina a wychowanie państwowe. Książnica-Atlas — Lwów. Cena zł. 1.50.

M. B. Lepecki. — Na Amazonce i we Wschodniem Peru. Bibljoteka Iskier. Książnica-Atlas — Lwów.

Janusz Meissner. — Licznik z czerwoną strzałką (nowele lotnicze). Bibljoteka Iskier, Książnica-Atlas — Lwów.

Stanisław Malec — Harce elektronów. Bibljoteka Iskier. Książnica-Atlas — Lwów.

B. Kubski, M. Kotarbiński, E. Szelburg-Zarembina. — Elementarz, str. 135, ilustrował St. Bobiński. Wyjaśnienia do elementarza, str. 18. Lwów. 1932. Nakład i własność K. S. Jakubowskiego.

Dr. H. Gaertner i Dr. St. Łempicki. — Służ Państwu. Tom I. Szlakiem bohaterów, z licznemi ilustracjami w tekście, str. 503. — Spis rzeczy: I. Iljada, II. Hartuj się, III. Trwaj, IV. W świecie Grażyny, V. Miej wiarę, VI. Kochaj świat, VII. Ogniem i mieczem, VIII. Czuwaj, IX. Broń się, X. Dla Państwa. Nakład i własność K. S. Jakubowskiego. Lwów. 1932.

Jakób Stefan Cezak, Dyr. Państw. Szk. Handl. w Zgierzu. — Geografja gospodarcza wraz ze statystyką życia współczesnego (100 ilustracyj, map i wykresów. Wydanie III powiększone, str. 400. Cena w opr. zł. 6.80. Skład główny: Dom Książki Polskiej w Warszawie 1929.

Jakób Stefan Cezak, Dyr. Państw. Szk. Handl. w Zgierzu. — Rys geograficzno-statystyczny kuli ziemskiej. Dodatek do „Geografji gospodarczej wraz ze statystyką życia współczesnego", str. 72. Część I Obecny układ polityczny świata. Część II Najnowsze dane statystyczne (1929—1931). Cena zł. 1.50. Skład główny: Dom Książki Polskiej w Warszawie. 1931.

Główny Urząd Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej.

Mały Rocznik Statystyczny. — Rok wydawnictwa III. 1932. Warszawa, Nakładem Głównego Urzędu Statystycznego, str. 166. Cena zł. 2. Spis rzeczy: Dział I. Meteorologja, Dział II. Położenie geograficzne, powierzchnia, podział administracyjny, ludność. Dział III. Ruch ludności. Dział IV. Własność nieruchoma. Dział V. Rolnictwo, leśnictwo, hodowla, rybołówstwo. Dział VI. Zrzeszenia gospodarcze. Dział VII. Górnictwo i przemysł. Dział VIII. Komunikacja. Dział IX. Handel zagraniczny. Dział X. Handel węwnętrzny i spożycie. Dział XI. Kredyt. Dział XII. Ceny. Dział XIII. Statystyka społeczna. Dział XIV. Ubezpieczenia. Pożary. Dział XV. Szkolnictwo i wychowanie. Dział XVI. Oświata pozaszkolna, życie umysłowe i kulturalne. Dział XVII. Statystyka polityczna. Dział XVIII. Zdrowotność publiczna. Dział XIX. Sądownictwo, więziennictwo i przestępczość. Dział XX. Administracja wewnętrzna. Dział XXI. Skarbowość. Dział XXII. Samorząd terytorjalny.

Podręcznik p .t **„Pomieszczenia przeciwgazowe"**, zawierający wiadomości o uszczelnianiu przeciwgazowem mieszkań i o urządzaniu schronów przeciwgazowych oraz ich użyciu. Treść zilustrowana jest 16-stu rysunkami i obejmuje 56 stron druku. Cena egz. 2 zł. 50 gr. Zamówienia należy kierować do Szkoły Gazowej w Warszawie (Marymont).

CZASOPISMA.

Zrąb. — Kwartalnik, rok III, tom 10. Warszawa, Towarzystwo Oświaty i Kultury. Al. Ujazdowskie 37. Cena numeru 6 zł. — Treść: Dr. Jan Kuchta — Psychologiczne podstawy nowych programów, Stefan Bąkowski — Zagadnienie syntezy w konstrukcji programów szkół ogólnokształcących, Dr. Hanna Pohoska — Elastyczność programów szkolnych, Józef Zeligman — Wychowanie obywatelskie mniejszości narodowych na kresach północno-wschodnich, Leon Rygier — Żeromski w szkole średniej, Dr. Helena Leleszówna — Wychowanie obywatelsko-państwowe a nauka propedeutyki filozofji w liceum, Dr. Andrzej Zand — Zagadnienie podręcznika nauki obywatelskiej. Omówienia książek. — Książki teoretyczne. Książki praktyczne z dziedziny wychowania obywatelskiego. Zagadnienia wycho-

wania obywatelskiego w prasie pedagogicznej polskiej i obcej. — Czasopisma polskie, Czasopisma w języku angielskim, Czasopisma w języku francuskim, Czasopisma w języku niemieckim. — Kronika.

Praca ręczna w szkole. — Organ Towarzystwa Miłośników Robót Ręcznych. Redakcja i Administracja: Warszawa, ul. Górczewska 8. Gmach Państwowego Instytutu Robót Ręcznych. Warunki prenumeraty: rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł. Członkowie Towarzystwa Miłośników Robót Ręcznych płacą połowę.

103.

SPIS KSIĄŻEK

nowozakupionych lub otrzymanych w darze przez Państwową Centralną Bibljotekę Pedagogiczną w Łodzi.

8233 **Genjusz Niepodległości.** Wyd. III.
8234 **Lipiński W.** — Walka zbrojna o niepodległość Polski 1905—1918
8235 **Jeans J. S.** — Wszechświat. Gwiazdy — Mgławice — Atomy.
8236 **Kujawski K.** — Towaroznawstwo. Cz. I.
8237 **Dunin K.** — Zasady prawa handlowego. Wyd. 3.
8238 **Puzyrewski Gen.** — Szarża jazdy pod Somo-Sierra w Hiszpanji.
8239 **Wiegner A.** — Uwagi nad indeterminizmem w fizyce.
8240 **Kalinowski St.** — Nauka fizyki. T. III.
8241 **Kołodziejczyk J. Dr.** — Botanika dla semin. naucz. Cz. II.
8242 **Serejski M.** — Historja starożytna. Cz. II.
8243 **Gerstmann A. ks. i Ratuszny A.** — Czytanie biblijne i katechizmowe.
8244 **Chwiałkowski Z.** — Algebra, podr. na kl. VI. gimn.
8245 **Kielski B.** — Actions, jeux, anecdotes, récits, contes.
8246 Instytut Oświaty dorosłych w 1930/31.
8247 **Seyda M.** — Polska na przełomie dziejów. T. II.
8248 **Chmaj L.** — Rozwój filozoficzny Kartezjusza.
8249 **Bolland A. i B. Duchowicz.** — Chemja organiczna.
8250 **Peretiatkowicz A. Dr.** — Współczesna Encyklopedja życia politycznego.
8251 **Bogatyński W.** — Hetman Jan Tarnowski.
8252 **Bóbr St. Dr.** — Badanie funkcji linjowej oraz trójmianu drugiego stopnia.
8253 **Kridl M.** — Główne prądy literatury europejskiej.
8254 Zbiór rozporządzeń w sprawie egzaminów na stopień magistra filozofji.
8255 **Friedländer M.** — Dzieci i dorośli.

8256 **Radliński I.** — Katolicyzm, Modernizm i Myśl Wolna.
8257 **Piltz J.** — O charakterze.
8258 **Kudelka B.** — Źródła odrodzenia.
8259 **Petit Maxime et Blociszewski** — Kurzer Abriss der Geschichte Frankreichs von 1871 bis 1919.
8260 Der französische Genius.
8261 **Binet-Terman.** — Skala inteligencji. Bineta-Termana. Cz. I. Tekst. Cz. II. 28 tablic.
8262 **Russell B.** — O wychowaniu.
8263 **Hessen S.** — Podstawy pedagogiki.
8264 **Piątek J. Dr. i Dr. K. Sośnicki.** — Wychowanie i nauczanie.
8265 **Knapczyk J. Dr.** — School aud home.
8266 **Jakóbiec J. i S. Leonhard** — Schule und Haus.
8267 **Sobieski W.** — Historja Polski.
8268 Regulamin obrad Senatu.
8269 **Glagall H.** — Roboty ręczne w dzisiejszem wychowaniu..
8270—8271 **Russell B.** — O wychowaniu.
8272 **Wąsowicz J. Dr.** — Jak powstaje geograficzna mapa szkolna.
8273 **Brandstätter M.** — Z doświadczeń rodziców i nauczycieli.
8274 **Olszewski W. Dr.** — Szkolne studjum historyczne i Nauka o Polsce współczesnej.
8275 **Piątek J. Dr. i Dr. K. Sośnicki.** — Wychowanie i nauczanie.
8276 **Ziemnowicz M.** — Rodzina a wychowanie państwowe
8277 **Mirski J.** — Plan Jenajski jako szkoła wspólnoty.
8278 **Jeżewski M. Dr.** — Nauczanie fizyki.
8279—8280 **Berger K.** — Schiller. Sein Leben u. seine Werke. Cz. I, II.
8281 **Schön E.** — Bildungsaufgabe des französischen Unterrichts.
8282 **Reigbert R. Dr.** — Ausdruckspsychologie u. Praktische Pädagogik.
8283—8284 **Bielschowsky A.** — Goethe. Sein Leben u. seine Werke. Cz. I.
8285 **Gebauer C. Dr.** — Deutsche Kulturgeschichte der Neuzeit.
8286 **Walcel O.** — Die deutsche Literatur von Goethes Tod bis zur Gegenwart. V. Aufl.
8287 **Kopera F. Dr.** — Malarstwo w Polsce w XIX i XX wieku.
8288 **Friedell E.** — Kulturgeschichte der Neuzeit. I Band.
8289 **Friedell E.** — Kulturgeschichte der Neuzeit II Band.
8290 **Friedell E.** — Kulturgeschichte der Neuzeit III Band.
8291 **Adler A. Dr.** — Über den nervösen Charakter. IV. Aufl.
8292 **Spranger E.** — Das deutsche Bildungsideal der Gegenwart in Geschichtsphilosophischer Bedeutung.

8293 **Utitz E.** — Charakterologie.
8294 Handbuch f. das Kaufmännische Unterrichtswesen in Deutschland I. Band.
8295 **Peters W.** — Vererbung geistiger Eigenschaften und die psychische Konstitution.
8296 **Kronfeld A. Dr.** — Lehrbuch der Charakter-Kunde.
8297 **Kiessling A. Dr.** — Jugendkundliches Praktikum.
8298 **Hönigswald R.** — Die Grundlagen der Denkpsychologie II Aufl.
8299 **Scheerer M.** — Die Lehre von der Gestalt.
8300 **Hofstaetter W.** — Der. neue Deutschunterricht.
8301 **Petersen P. u. W. Zimmermann.** — Die Aufgabe des neuen Berufsschulwesens u. die Berufsschulgemeinde.
8302 **Engelmann S. Dr.** — Die Erziehung des Mädchens.
8303 **Grupe H.** — Natur u. Unterricht.
8304 Schüssler H. — Arbeitsschulmethode u. Katholischer Religionsunterricht.
8305 **Meyer W. W.** — Chemie u. Mineralogie in der Arbeitsschule.
8306 **Lehmann A.** — Der Anfangsunterricht in Aufnahme u. Förderklassen.
8307 **Seinig O.** — Papp-Arbeit im Klassenzimmer während d. Unterrichts.
8308 **Kaiser H.** — Der Erdkunde-Unterricht in der Arbeitsschule.
8309 **Grupe H.** — Unsere erste Naturgeschichte.
8310 **Peter R.** — Das hauswirtschaftliche Gebiet im Unterricht d. Arbeitsschule.
8311 **Eberhard O.** — Evangelischer Religionsunterricht in der Arbeitsschule.
8312 **Katschinski F.** — Die Grundschule auf dem Lande im Lichte des Arbeitsschulgedankens.
8313 **Dienstbach M. W. Dr.** — Der Geschichtsunterricht in der Arbeitsschule II A.
8314 **Bolzano A.** — Nadelarbeit in der Arbeitsschule.
8315 **Schjelderup H.** — Psychologie.
8316 Arbeitsunterricht in der Mathematik, Physik, Chemie, Biologie. u. Erdkunde.
8317 **Kunkenberg A.** — Die Schulklasse.
8318 **Spranger E.** — Kultur u. Erziehung. 4 Aufl.
8319 Lehrbuch zum Grundriss der Geschichte f. d. Oberstufe. 2 Aufl.

8320 **Jung C. G.** — Seelenprobleme der Gegenwart.
8321 **Häberling P.** — Kinderfehler als Hemmungen des Lebens.
8322 **Ziehen Th. Dr.** — Die Grundlagen der Charakterologie
8323 **Kroh O.** — Die Psychologie des Grundschulkindes in ihrer Beziehung zur Kindlichen Gesamtentwicklung.

8324 **Litt T.** — Die Philosophie der Gegenwart und ihr Einfluss auf das Bildungsideal.

8325 **Toth T. Dr.** — Reine Jugendreife. V Aufl.
8326 **Watson J. B.** — Psychische Erziehung im frühen Kindesalter.
8327 **Zagajewski K.** — Ćwiczenia do gramatyki języka niemieckiego
8328 Oświata i szkolnictwo w Rzeczypospolitej Polskiej.
8329 **Steffen A.** — Zbiór polskich pieśni ludowych w Warmji T. I.
8330 **Marynowski Z.** — Wskazówki do wyszkolenia przeciwgazowego. Wyd. 2.

8331 **Hausvater P. J.** — Wypisy do nauki o handlu.
8332 **Seifert T. Dr.** — Polskie bilansoznawstwo.
8333 **Ralski E.** — Hale, łąki, Polska w Beskidzie Zachodnim.
8334 Sextus Empirykus Zarysów Pirrońskich ks. I. II. III.
8335 **Schille F.** — Fauna motyli polskich T. III.
8336 **Rapaport A.** — Słownik grecko - polski do wyboru z pieśni Homera.

8337—8338 **Brettholz B.** — Podstawy teoretyczne i szkic ustroju Wolnej Gminy Szkolnej w Wickersdorfie.

8339 **Kaestner P.** — Lebendige Zeugnisse f. die Arbeit unserer Volksschule.

8340 **Behrmann C.** — Frohe Arbeit in der Grundschule.
8341 **Konopczyński W.** — Materjały do dziejów wojny konfederackiej 1768 — 1774.

8342 **Korczyński A. Dr.** — Ćwiczenia w syntezie lotnych trucizn bojowych.

8343 **Buczek K.** — Mapa Wojew. Krakowskiego z doby Sejmu Czterol. 1788 — 1792.

8344 **Rybarski R.** — Gospodarstwo księstwa Oświęcimskiego w XVI wieku.

8345 **Feld F. Dr.** — Grundfragen der Berufsschul- u. Wirtschaftspädagogik.

8346 **Maass u. Dr. Sachse.** — Landwirtschaftliche Berufs-Fachkunde. Unterrichtspraxis I.

8347 **Maas R.** — Wirtschaftskunde Unterrichtspraxis.
8348 **Maass R.** — Unterrichtspraxis. Allgemeine Berufskunde.
8349—50—51 **Reiniger Max** — Der Geschichtsunterricht I. T. XI. Aufl, II. u. III.

8352 **Büngel W. Dr.** — Die bildende Kunst in der Schule.
8353—54—55 **Odebrecht R.** — Philosophie und Schule Band I. II. III.
8356 **Schultz — Hencke H.** — Einführung in die Psychoanalise.
8357 **Kretschmer E. Dr.** — Körperbau u. Charakter.
8358 **Wexberg E. Dr.** — Handbuch der Individualpsychologie. I im 2 Band.

8359 **Jaspers K.** — Psychologie der Weltanschauungen.
8360 **Nohl H.** — Pädagogische Aufsätze 2 Aufl.
8361 **Pretzel u. Hylla** — Neuzeitliche Volksschularbeit. 9. Aufl.
8362 **Künkel F.** — Einführung in die Charakterkunde.
8363 „ — Charakter Wachstum und Erziehung.
8364 **Lighthart J.** — Pädagogik des vollen Lebens.
8365 **Müller K. u. A. Wagner** — Republikanische Feiern I Band III Aufl.

8366 **Müller K. u. A. Wagner** — Republikanische Schulfeiern.
8367 **Dannemann F. Dr.** — Handbuch f. den physikalischen Unterricht A. Allgemeines II A.

8368 **Dannemann F. Dr.** — Handbuch f. den physikalischen Unterricht B.

8369 **Schorn Dr. H. u. Wolff M.** — Wörterbuch der Arbeitserziehung.

8370 **Schulze H.** — Frohes Schaffen u. Lernen mit Schulanfängern II Aufl.

8371 **Eckhardt K.** — Lehrgang f. den Unterricht im ersten Schuljahre.
8372 **Friedrich T.** — Lebendige Gegenwart als Unterrichtsfach.
8373 **Kaehne E.** — Schülerselbstbetätigung im Biologieunterricht.
8374 **Vogel P.** — Methodik des Deutschunterrichts der Volksschule.
8375 **Vanselow M.** — Kulturpädagogik u. Sozialpädagogik bei Kerschensteiner Spranger und Litt. II Aufl.

8376 **Eckardt P. Dr.** — Entwicklung u. Didaktik des betriebswirtschaftlichen Unterrichts.

9377 **Bogen H.** — Psychologische Grundlegung der praktischen Berufsberatung.

8378 **Pagel F. Dr.** — Pädagogik der Nichtpädagogen.

8379 **Eichhof H. u. Baer A.** — Erziehende Rechtskunde.
8380 **Adler A.** — Menschenkenntniss. 4 Aufl.
8381 **Petersen P. u. A. Förtsch** — Das gestaltende Schaffen im Schulversuch der Jenaer Universitätsschule 1925 — 1930.
8382 **Hönigswald R. Dr.** — Über die Grundlagen der Pädagogik. 2 Aufl.
8383 **Jansch P.** — Zur Theorie u. Praxis des modernen Anschauungsunterrichts 5 u. 6 A.
8384—8385 **Lüttge E.** — Der Stilistische Anschauungsunterricht.
8386 **Lippert Werner Dr.** — Methodik des Geschichtsunterrichts.
8387 **Lange Eichbaum W. Dr.** — Das Genie - Problem.
8388 **Brentano F.** — Wahrheit und Evidenz.
8389 **Oestereich P.** — Der Einbruch der Technik in die Pädagogik.
8390 **Just Günther** — Die Vererbung.
8391 **Brückner A.** — Dzieje kultury polskiej T. III.
8392 **Steinberg W. Dr.** — Das Problem der sozialen Erziehung in der Klassischen Pädagogik.
8393 **Smoleński J.** — Wielkopolska.
8394 **Wasylewski St.** — Lwów (Cuda Polski).
8395 **Janowski A.** — Warszawa (Cuda Polski).
8396 **Weber E. Dr.** — Astetik als pädagogische Grundwissenschaft 2 Aufl.
8397 **Hetzer H. Dr.** — Kindheit und Armut.
8398 **Schöder P. Dr.** — Kindliche Charaktere u. ihre Abartigkeiten.
8399 **Sturm K. F.** — Allgemeine Erziehungswissenschaft.
8400 **Bühler, Ch. Dr.** — Kindheit und Jugend.
8401 **Schwedtke R. u. R. Salewsky** — Die bildende Kunst im neusprachlichen Unterricht (Frankreich).
8402 **Scheerer M.** — Die Lehre von der Gestalt.
8403 **Meiss G.** — Sinn und Wert der Kinderkunst.
8404 **Kretschmer O.** — Geniale Menschen 2 Aufl.
8405—8406 **Sprengler O.** — Der Untergang des Abendlandes I Band. II Band.
8407—8408 **Jaensch E. R.** — Über den Aufbau der Wahrnehmungswelt 2 Aufl.
8409 **Kende O.** — Handbuch f. den Geschichtslehrer I u. II.
9410 **Gandig H. Dr.** — Freie geistige Schularbeit in Theorie u. Praxis. V Aufl.

8411 **Giese F.** — Bildungsideale im Maschinenzeitalter.
8412 **Stiehler G.** — Arbeitsunterrichtliches Zeichnen f. Volks- und Mittelschulen.
8413 Wirtschaftskunde, Gewerbekunde, Sozialversicherung etc.
8414 Handwerkerfragen Bankwesen etc.
8415 Beiträge zur Psychologie der Berufsschuljugend.
8416 Studien zur Personwissenschaft.
8417 **Knospe P.** — Lehrbeispiele aus der Erdkunde.
8418 **Grünert P. u. F. Lindemenn** — Papparbeit in der Volksschule.
8419 **Hildebrand F. u. A. Walter**—Metallarbeiten im Werkunterricht.
8420 **Mantzke O.** — Methodik des Kaufmännischen Rechnens.
8421 Bericht, Aussprachen, Vorträge etc. Deutscher Berufs- u. Fachschultag Aachen 1930.
8422 **Schwarz S. Dr. u. W. Weber.** — Praxis d. Erdkundenunterrichts.
8423 **Prinzhorn H. Dr.** — Charakterkunde der Gegenwart.
8424 **Reiniger K.** — Über soziale Verhaltungsweisen in der Vorpubertät.
8425 **Stranski E. Dr.** — Subordination, Autorität, Psychotherapie.
8426 **Urbschat F. Dr.** — Das Seelenleben des Kaufmännisch-tätigen Jugendlichen.
8427 **Hetzen H.** — Der Einfluss der negativen Phase auf soziales Verhalten u. literarische Produktion pubertierender Mädchen.
8428 **Erben H.** — Die Lehrpläne der „Allgemeinen Berufsschule" 1 Heft.
8429 **Erben H. Braches G.** — Die Lehrpläne der „Allgemeinen Berufsschule" 2 Heft.
8430 **Kühnel J.** — Drei Vorträge über Arbeitsschule, Sachunterricht u. Deutsch 2 Aufl.
8431 **Eliasberg W. Dr.** — Das schwierige Kind.
8432 **Feld F. Dr.** — Das Lehrverfahren in der Kaufmännischen Fachschule.
8433 **Tumlirz O. Dr.** — Jugendpsychologie der Gegenwart.
8434 **Hennings R.** — Im sonnigen Schulland 4 Aufl.
8435 **Renhuhn H.** — Entwurf eines Psychographischen Beobachtungsbogens f. begabte Volksschüler.
8436 **Strunz J. Dr.** — Politische Propädeutik als Erziehungsfaktor.
8437 Schule und Leben.
8438 **Muchow M.** — Anleitung zur psychologischen Beobachtung von Schulkindern.

8439 **Reiniger ZP.** — Sinn, Grenzen und Möglichkeit d. Gesamtunterrichts.

8440 **Liedloff W.** — Beiträge zur Psychologie der mathematischen Schulbegabung.

8441 **Doerr A. u. Gensel P. Dr.** — Methodik der staatsbürgerlichen Belehrung und Erziehung.

8442 **Rössger R. Dr.** — Methodik des Deutschunterrichtes.
8443 **Aa. K.**—Methodik des wirtschafts geographischen Unterrichtes.
8444 **Pietsch M. Dr.** — Methodik des Warenkundig-Technologischen Unterrichts.

8445 **Dietze H. Dr.** — Methodik des fremdsprachlichen Unterrichts an Handelsschulen.

8446 **Busse H. Dr.** — Kinder fragen den Lehrer.
8447 **Heyde J. E.** — Technik des wissenschaftlichen Arbeitens.
8448 **Wewezer W.** — Der Meister.
8449 **Lorenz A.** — Die Verwendung Sandkastens in der Schule.
8450 **Fürstenheim W. Dr.** — Junge Psychopathen.
8451 **Gerhards K.** — Zur Beurteilung der Montessori - Pädagogik.
8452 **Maarz R.** — Unterrichtspraxis (Handbuch) für den Lehrer der gewerblichen) Berufsschule Buchführung.

8453 **Bobertag O. u. E. Hylla** — Begabungsprüfung.
8454 **Jahn E.** — Machtwille und Minderwertigkeitsgefühl.
8455 **Willwoll A. Dr.** — Begriffsbildung.
8456 **Brohmer P. Dr.** — Erziehung zur Staatsgesinnung durch arbeitskundlichen Biologieunterricht.

8457 **Lobsien M.** — Wie die Schüler die Schulfächer beurteilen.
8458 **Hertz P.** — Ueber das Denken und seine Beziehung zur Anschauung.

8459 **Bellot E.** — Individualpsychologie und Schule.
8460 **Kinkel W. Dr.** — Philosophische Begründung des Sinnes der Arbeitsschule.

8461 **Popp W. Dr.** — Die muttersprachliche Bildung in Lern- und Arbeitsschule.

8462 **Watson J.** — Der Behaviorismus.
8463 **Heinze O.** — Geschichtsunterricht im Geiste der Arbeitsschule.
8464 **Bode P.** — Selbstbearbeitete Psychologie.

8465 **Jasiński W.** — Bojowe środki chemiczne Wyd. 2.
8466 **Anderson, Gladys Lowe** — Ciche czytanie w świetle badań psychologicznych i pedagogicznych.

8467 Zamierzenia dziecięce.
8468 **Brandstätter M.** — Z doświadczeń rodziców i nauczycieli.
8469 **Załuski B.** — Jak zakładać i prowadzić szkolne Kasy Oszczędności.

8470 **Groeger M.** — Charakter.
8471 **Liebich O.** — Die Verwaltung der Berufsschulen.
8472 **Stern E.** — Jugendpsychologie 3 Aufl.
8473 **Bartel Z.** — Obrona przeciwchemiczna miast.
8474 **Wells M. G.** — The country of the blind and other stories.
8475 **Feld F. Dr.** — Wirtchaftspädagogische Problematik in Leitgedanken.

8476 **Anderson, Gladys Lowe** — Ciche czytanie.
8477 Zamierzenia dziecięce.
8478—8479 **Wolf F. Ch.** — Praktische Geometrie Ausgabe f. Lehrer I T. II T.

8480 **Wolf F. Ch.** — Praktische Geometrie Ausgabe f. Lehrer III T.
8481—82—83 **Wolf F. Ch.** — Praktische Geometrie I Schülerheft. I. II. III.

8484 **Katz D. u. Rosa Dr.** — Gespräche mit Kindern.
8485 **Pohle P.** — Von der Heimatkunde zur Erdkunde.
8486 **Winkler H. Dr.** — Schüler in ihrem Grundwesen.
8487 **Lindeman W.** — Podstawy ratownictwa zatrutych gazami.
8488 **Ach N.** — Über die Erkenntnis a priori insbesondere in der Arithmetik.

8489 **Plaut P.** — Psychologische Gutachten in Strafprozessen.
8490 **Volkmann W. Dr.** — Die Berechnung des Raumbedarfes f. den naturwissenschaftlichen u. erdkundlichen Unterricht.

8491 **Kraemer N. Dr.** — Experimentelle Untersuchungen z. Erkenntnis des Lernprozesses.

8492 **Scheffers G. Dr.** — Allerhand aus der zeichnenden Geometrie.
8493 Musterverzeichnis von Einrichtungen u. Lehrmitteln f. den Erdkunde-Unterritht.

8494 **Volkmann W. Dr.** — Die elektrische Schulausrüstung.

8495 **Scupin G.** — Lebensbild eines deutschen Schuljungen.
8496 **Pixberg H. Dr. u. Premer H.** — Handbuch der neuzeitlichen Unterrichtspraxis.

8497 **Lazarfeld S.** — Technik der Erziehung.
8498 **Czechowski K.** — Stan i potrzeby rzemiosł w większych miastach Polsk.

8499 **Lindeman W. Dr.** — Iperyt.
8500 **Lindeman Wł. Dr.** — Toksykologja chemicznych środków bojowych.

8501 Die Durchführung des Arbeitsschulprinzips im mathematischen Unterricht.

8502 **Próchnik A. Dr.** — Bunt Łódzki w r. 1892.
8503 **Koch A. Dr. u. Lowart C. Dr.** — Leitfaden f. Zoologische Bestimmungs-Uebung.

8504 **Taubenszlag R. Dr.** — Reforma szkoły śred. ogólnokształcącej.
8505 Beiträge zum geologischen u. mineralogischen Unterricht St. I.
8506 **Stempell W. Dr.** — Die Praxis des zoologischen Unterrichts am Unterrichtsseminar u. auf Exkursionen,

8507 Beiträge zum Erdkundlichen Unterricht.
8508 **Hahn H.** — Die Starze Fischer K.: Die Schraubenfeder.
8509—10—11 Musterverzeichnis von Einrichtungen u. Lehrmitteln f. den physik. Unter.

8512 **Kozłowski W. M.** — Le positivisme en Pologne et en Tchecoslova ue.

Prenumerata roczna wynosi 6 złotych. Numer pojedyńczy 60 groszy. Należność wpłacać należy wyłącznie na konto czekowe P. K. O. Nr. 65312 — Rada Szkolna Okręgowa Łódzka w Łodzi.

Warunki umieszczania ogłoszeń: Cała strona 120 zł. Pół str. 65 zł. Ćwierć str. 35 zł. Ogłoszenia umieszcza się po zapłaceniu zgóry przypadającej należności.

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, ul. Piotrkowska 104, Kuratorjum O. S. Ł.

Drukarnia Państwowa w Łodzi 393/32

Drukarnia Państwowa w Łodzi, Piotrkowska 85. 393/32